

รายงานสหกิจศึกษาฉบับสมบูรณ์

เครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ

Automatic Solar Cell Cleaner

นายปณิธิ นิสสัยตรง

ภาควิชาวิศวกรรมการวัดและควบคุม

คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2562

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อโครงการสหกิจศึกษา (ภาษาไทย) เครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ

ชื่อ-สกุล นักศึกษา นายปณิธิ นิสสัยตรง

คณะ วิศวกรรมศาสตร์

ภาควิชา วิศวกรรมการวัดและควบคุม

ชื่อ-สกุล อาจารย์นิเทศ ผศ. สุธรรม สัทธรรมสกุล

ชื่อ-สกุล ผู้นิเทศงาน นายนพดล แพร์ภาษา

ชื่อสถานประกอบการ บริษัท บริการซื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

บทคัดย่อ

พลังงานแสงอาทิตย์เป็นพลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายให้กับครัวเรือน หรืออุตสาหกรรมต่าง ๆ ซึ่งแผงโซลาร์เซลล์ควรมีการทำความสะอาดเป็นประจำเพื่อประสิทธิภาพของการทำงานที่ดีอยู่เสมอ ไม่ควรปล่อยให้สิ่งสกปรกมาทำให้ประสิทธิภาพการรับพลังงานแสงอาทิตย์ลดลง เครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ เป็นการดำเนินการเพื่อขจัดสิ่งสกปรกที่ลดประสิทธิภาพของแผงโซลาร์เซลล์ โดยการเขียนโปรแกรมลงบนบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์ เพื่อสั่งการการเคลื่อนที่ และการทำความสะอาดตามลำดับขั้นตอนอย่างเหมาะสม ซึ่งต้องอาศัยความรู้ทางการเขียนโปรแกรม กลไกขับเคลื่อน และการเขียนแบบทางวิศวกรรมเพื่อสร้างทุกองค์ประกอบให้มีเสถียรภาพ และสามารถเคลื่อนที่ได้ อย่างสมบูรณ์แบบ อีกทั้งยังสามารถสั่งเปิด-ปิดบนเครือข่าย WIFI ผ่าน Blynk Application บนสมาร์ตโฟน เพื่อความสะดวกสบายในการใช้งานมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: เครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ, ล้างแผงโซลาร์เซลล์, โซลาร์เซลล์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Co-operative Title: Automatic Solar Cell Cleaner

Student Intern Name: Mr. Panithi Nissaitrong

Faculty: Engineering

Department: Instrumentation and Control Engineering

Advisor Name: Asst. Prof. Sutham Sathamsakul

Mentor Name: Mr. Nopphadol Pharepasa

Company: BANGKOK AVIATION FUEL SERVICES PUBLIC COMPANY LIMITED

ABSTRACT

Solar energy is an alternative energy that is environmentally friendly and can save money for the household or various industries. The solar panel should be cleaned regularly for good performance at all times. Should not let dirt to reduce the efficiency of solar cell. Automatic solar cell cleaner is made for remove dirt that reduce the efficiency of solar panels. By programming on the microcontroller board in order to operate and clean in the appropriate sequences. Which requires knowledge of mechanisms and engineering drawing to make machine stable and able to move perfectly. You can also turn on-off on WIFI connection via the Blynk application on your smartphone for greater convenience.

Keyword: Automatic solar cell cleaner, Solar cell cleaning, Solar cell, Solar panel

กิตติกรรมประกาศ

รายงานสหกิจศึกษาฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือของ ผศ. สุธรรม สัทธรรมสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัย อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานอีกด้วย ขอขอบคุณ บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำหรับคำแนะนำและความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านในการทำวิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดามารดา และครอบครัว ซึ่งเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาเล่าเรียน ตลอดจนคอยช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ปณิธิ นิสสัยตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา **iii** ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

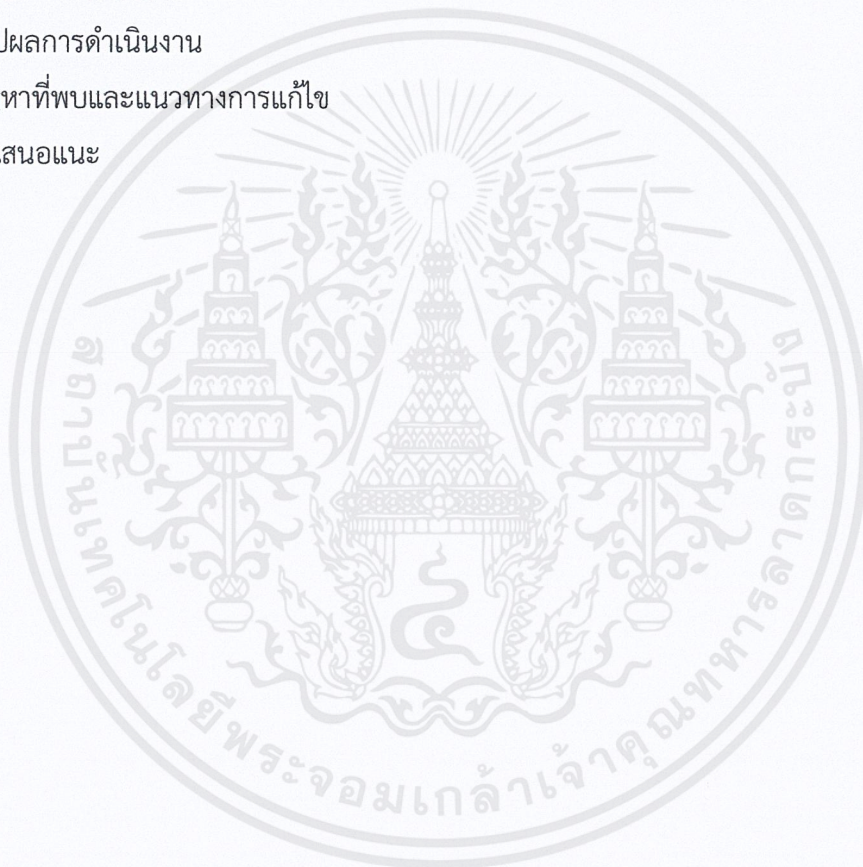
	หน้า
บทคัดย่อ	i
ABSTRACT	ii
กิตติกรรมประกาศ	iii
คำนำ	iv
สารบัญ	v
สารบัญรูปภาพ	vii
สารบัญตาราง	x
บทที่ 1 : บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
1.3 ขอบเขตของโครงการ	1
1.4 วิธีการดำเนินการโครงการ	1
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 : ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง	
2.1 กล่าวนำ	4
2.2 Arduino	4
2.3 Arduino Mega 2560	5
2.4 NodeMCU	6
2.5 Arduino IDE	9
2.6 Blynk Application	18
2.7 Motor Drive Module BTS7960	21
2.8 Limit switch	22
2.9 ตลับลูกปืนตุ๊กตา	23
2.10 DC Motor	24
2.11 Solar Panel	29
บทที่ 3 : วิธีการดำเนินการ	
3.1 กล่าวนำ	34
3.2 Block diagram	34
3.3 โครงสร้างภายนอกของอุปกรณ์	35
3.4 ออกแบบวงจร	43
3.5 ออกแบบโปรแกรม Arduino Mega 2560	44

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

เนื่องจากในปัจจุบันมีการใช้พลังงานแสงอาทิตย์จากแผงโซลาร์เซลล์กันอย่างแพร่หลาย ทั้งในครัวเรือน หรือ อุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการลดค่าไฟ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ซึ่งแผงโซลาร์เซลล์ต้องได้รับการทำความสะอาดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรับแสงจากดวงอาทิตย์ และการเปลี่ยนพลังงานแสงอาทิตย์เป็นพลังงานไฟฟ้า ซึ่งถูกกำหนดให้ทำความสะอาดทุก 3 เดือน ในปัจจุบันได้มีการทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์โดยใช้แรงงานมนุษย์ในการทำความสะอาด หรือทำการจ้างผู้รับเหมาทำความสะอาดในบางโอกาส ซึ่งทำให้บริษัทต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม เนื่องจากแผงโซลาร์เซลล์ทั้งหมดถูกติดตั้งบนหลังคา ทำให้มีความยากลำบากในการทำความสะอาด และมีเสียงอันตรายต่อเจ้าหน้าที่ จึงเป็นที่มาของโครงการเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อความสะดวกในแผนงานทำความสะอาดโซลาร์เซลล์ เพิ่มประสิทธิภาพของโซลาร์เซลล์ ลดค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้รับเหมา และลดอันตรายในการทำงานในที่สูงของเจ้าหน้าที่ โดยการเขียนโปรแกรมลงบนบอร์ด Microcontroller เพื่อใช้สั่งการกลไกการทำงานของอุปกรณ์ ประกอบไปด้วย บอร์ด Arduino, DC motor, motor drive module และ limit switch ให้ทำงานตามลำดับขั้นที่ถูกต้อง และยังต้องใช้ความรู้ทางด้านเครื่องกล เพื่อให้อุปกรณ์สามารถขับเคลื่อนได้อย่างสมบูรณ์แบบ อีกทั้งยังมีการประยุกต์ใช้ การควบคุมการเปิด-ปิด ผ่านทางโทรศัพท์ หรือการควบคุมระยะไกล เพื่อประยุกต์สิ่งประดิษฐ์ให้เข้ากับยุค IoT (Internet of Thing) ซึ่งมีความสำคัญและเป็นที่สนใจเป็นอย่างมากในโลกปัจจุบัน เพราะสร้างความสะดวกสบายต่อผู้ใช้งานเป็นอย่างมาก

3.6	ออกแบบโปรแกรม NodeMCU	46
3.7	Blynk Application	47
บทที่ 4 : ผลการดำเนินงาน		
4.1	กล่าวนำ	52
4.2	ผลการทดสอบการรับค่าจาก limit switch	52
4.3	ผลการทดสอบการทำงานของ Blynk application	54
4.4	ผลการทดสอบลำดับขั้นตอนการทำงาน	55
4.5	ผลการทดสอบการทำงานของโปรแกรม	59
บทที่ 5 : สรุปผลและข้อเสนอแนะ		
5.1	สรุปผลการดำเนินงาน	61
5.2	ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไข	61
5.3	ข้อเสนอแนะ	61
ภาคผนวก		62
เอกสารอ้างอิง		69
ประวัติผู้เขียน		70

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 แสดงการต่อวงจรอิเล็กทรอนิกส์จากภายนอกแล้วเชื่อมต่อเข้ามาที่ขา I/O ของบอร์ด	5
2.2 รูปแบบการเขียนโปรแกรมบน Arduino	5
2.3 แสดงบอร์ด Arduino Mega 2560	5
2.4 แสดงบอร์ด NodeMCU	7
2.5 แสดงการตั้งค่า Preference	8
2.6 แสดงการ Install ESP8266	8
2.7 แสดงการเลือกใช้งาน ESP8266	9
2.8 แสดง NodeMCU Devkit 0.9 (ESP-12) Version 1	9
2.9 แสดง NodeMCU Devkit 1.0 (ESP-12E) Version 2	10
2.10 แสดงเว็บไซต์สำหรับดาวน์โหลด Arduino IDE	10
2.11 แสดงเลือกระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์	11
2.12 แสดงการกดดาวน์โหลด Arduino IDE	11
2.13 แสดงการ Unzip ไฟล์ติดตั้ง	11
2.14 แสดงไฟล์ arduino.exe	12
2.15 แสดงหน้าต่างโปรแกรม Arduino	12
2.16 แสดงการสร้าง Shortcut บน Desktop	13
2.17 แสดงไอคอนของโปรแกรม Arduino บน Desktop	13
2.18 แสดงการเลือกบอร์ด Arduino/Genuino Mega or Mega 2560	13
2.19 แสดงการเข้า Device Manager	14
2.20 แสดงหมายเลข COM Port	14
2.21 แสดงการตั้งค่าบอร์ดและหมายเลขพอร์ต	15
2.22 แสดงการคอมไพล์เพื่อตรวจสอบว่าโค้ดที่เขียนไม่มีข้อผิดพลาด	16
2.23 แสดงว่าโค้ดที่เขียนไม่มีข้อผิดพลาด	16
2.24 แสดงการอัปโหลดโค้ดเข้าสู่บอร์ด Arduino Mega 2560	17
2.25 แสดงการอัปโหลดโค้ดเข้าสู่บอร์ด Arduino Mega 2560 เสร็จสมบูรณ์	17
2.26 แสดงสถาปัตยกรรมการทำงานของ BLYNK	18
2.27 แสดงตัวอย่าง BLYNK Application	18
2.28 แสดง APP Blynk ใน Android และ IOS	19
2.29 แสดงการสร้างผู้ใช้งานใหม่	19
2.30 แสดงการสร้างโปรเจกใหม่	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.31 แสดงตัวอย่างอีเมลที่ให้บริการ Blynk Server	20
2.32 แสดง Motor Drive Module BTS7960	21
2.33 แสดงการต่อ Motor Drive Module BTS7960	22
2.34 แสดงตัวอย่างของ limit switch	22
2.35 แสดงการแตงหน้าสัมผัส NO และ NC ของ limit switch	23
2.36 แสดงตัวอย่างของตลับลูกปืนตุ๊กตา	24
2.37 แสดงมอเตอร์ไฟตรงที่มีชุดเฟืองขับในแบบต่าง ๆ	24
2.38 แสดงส่วนประกอบและการทำงานของมอเตอร์ไฟตรง	25
2.39 แสดงส่วนประกอบและการทำงานของมอเตอร์ไฟตรงแบบขดลวด 3 ขั้ว	25
2.40 แสดงหลักการของวงจรขับมอเตอร์ไฟตรงที่ใช้สวิตช์ 4 ตัว	26
2.41 แสดงวงจรขับมอเตอร์ไฟตรงที่ใช้รีเลย์ 2 ตัวแทนสวิตช์ 4 ตัว	26
2.42 แสดงขับมอเตอร์ไฟตรงแบบ H-Bridge ใช้ทรานซิสเตอร์ 4 ตัว ทำงานแทนสวิตช์และรีเลย์	27
2.43 แสดงวงจรขับมอเตอร์ไฟตรงโดยใช้ไอซี L293D	27
2.44 แสดงการเปรียบเทียบค่าแรงดันที่เกิดขึ้นเมื่อใช้ PWM	28
2.45 แสดงเซลล์แสงอาทิตย์	29
2.46 แสดงการทำงานของเซลล์แสงอาทิตย์	30
2.47 แสดงอุปกรณ์สำคัญของระบบการผลิตกระแสไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์	33
3.1 แสดง Block diagram เครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ	35
3.2 แสดงแบบสั่งทำแปรงทำความสะอาดโซลาร์เซลล์	36
3.3 แสดงตัวอย่างแปรงทำความสะอาดโซลาร์เซลล์	36
3.4 แสดงการคำนวณการเลือกขนาดเฟืองขับ และเฟืองตาม	36
3.5 แสดงแบบ Front View	37
3.6 แสดงแบบ Side View ขณะใส่แปรงทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์	38
3.7 แสดงแบบชุดขับเคลื่อนที่ประกอบด้วยเฟือง	38
3.8 แสดงแบบชุดขับเคลื่อนที่ประกอบด้วยเฟือง	38
3.9 แสดงแบบชุดขับเคลื่อนที่ไม่ประกอบด้วยเฟือง	38
3.10 แสดงชุดขับเคลื่อน	39
3.11 แสดงแบบแผ่นยึดชุดขับเคลื่อน	39
3.12 แสดงแผ่นยึดชุดขับเคลื่อน	39
3.13 แสดงการเขียนแบบเพลลาขับเคลื่อน	40
3.14 แสดงแบบเจาะรูแผ่นอลูมิเนียม	40
3.15 แสดงการเจาะรูแผ่นอลูมิเนียม	41
3.16 แสดงแบบล้อประกอบ	41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา **viii** ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.17 แสดงล้อประกอบ	41
3.18 แสดงแบบแผ่นยึดล้อประกอบ	42
3.19 แสดงการยึดตลับลูกปืนกับแผ่นอลูมิเนียม	42
3.20 แสดงการตีฟเกลียวท่ออลูมิเนียม	42
3.21 แสดงการประกอบแผ่นอลูมิเนียมกับท่ออลูมิเนียม	43
3.22 แสดงวงจรของเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ	44
3.23 แสดงการสร้างผู้ใช้งานใหม่	48
3.24 แสดงอีเมลที่ได้รับการ Blynk Server	48
3.25 แสดงการสร้างโปรเจคใหม่	49
3.26 แสดงหน้าต่างโปรเจค Automatic Solar Cell Cleaner	49
3.27 แสดง Widget Box	50
3.28 แสดงหน้าต่างโปรเจคหลังสร้าง Widget	50
3.29 แสดงการตั้งค่า Widget	51
4.1 แสดงกรณีไม่กด limit switch	52
4.2 แสดงกรณีกด limit switch ด้านขวา	53
4.3 แสดงกรณีกด limit switch ด้านซ้าย	53
4.4 แสดงกรณีกด limit switch ด้านซ้าย และขวา	54
4.5 แสดงกรณี Blynk OFF	54
4.6 แสดงกรณี ON โดยไม่กด limit switch	55
4.7 แสดงกรณี ON โดยกด limit switch	55
4.8 แสดงกรณีไม่กด limit switch	56
4.9 แสดงการเคลื่อนที่ไปทางขวา	56
4.10 แสดงการเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่จากขวาไปซ้าย	57
4.11 แสดงการเคลื่อนที่ไปทางซ้าย	57
4.12 แสดงการเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่จากซ้ายไปขวา	58
4.13 แสดงกรณีกด limit switch ด้านซ้าย และขวา	58

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	แผนการดำเนินงาน	2
4.1	แสดงการทดสอบการทำงานของโปรแกรมโดยเริ่มต้นจากด้านซ้าย และเคลื่อนที่ทั้งหมด 1 รอบ	59
4.2	แสดงการทดสอบการทำงานของโปรแกรมโดยเริ่มต้นจากด้านซ้าย และเคลื่อนที่ทั้งหมด 2 รอบ	59
4.3	แสดงการทดสอบการทำงานของโปรแกรมโดยเริ่มต้นจากด้านขวา และเคลื่อนที่ทั้งหมด 1 รอบ	60
4.4	แสดงการทดสอบการทำงานของโปรแกรมโดยเริ่มต้นจากด้านขวา และเคลื่อนที่ทั้งหมด 2 รอบ	60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

ในปัจจุบันมีความนิยมในการใช้งานแผงโซลาร์เซลล์ผลิตพลังงานจากแสงอาทิตย์กันอย่างแพร่หลาย ทั้งในครัวเรือน และอุตสาหกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นพลังงานสะอาดเพื่อนำมาใช้ทดแทนพลังงานไฟฟ้าจากการไฟฟ้า และเนื่องจากที่สถานีบริการจัดเก็บน้ำมันอากาศยานสุวรรณภูมิ บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้มีการติดตั้งใช้งานแผงโซลาร์เซลล์จำนวนมากด้านบนหลังคาของลานจอดรถ, โรงอาหาร, Sub Station และยังมีแผนที่จะติดตั้งเพิ่มเติมในอนาคตอันใกล้ ซึ่งในแต่ละพื้นที่มีความยากลำบากต่อการทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์เป็นอย่างยิ่ง และยังอาจทำให้เกิดอันตรายต่อบุคคลผู้ขึ้นไปทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์ เนื่องจากมีโอกาสเกิดทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ จึงได้คิดค้นที่จะสร้างเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติขึ้นมาเพื่อลดปัญหาดังกล่าว

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1.2.1 เพื่อศึกษาการทำงานของบอร์ด Microcontroller
- 1.2.2 เพื่อความสะดวกในการทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์
- 1.2.3 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของแผงโซลาร์เซลล์
- 1.2.4 เพื่อไม่เปลืองแรงงานในการทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์
- 1.2.5 เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้รับเหมาทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์
- 1.2.6 เพื่อลดอันตรายที่มีโอกาสเกิดขึ้นจากการทำงานในที่สูง

1.3 ขอบเขตของโครงการ

- 1.3.1 ออกแบบโครงสร้างของเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ
- 1.3.2 เขียนแบบโครงสร้างของเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ
- 1.3.3 เขียนโค้ดควบคุมการทำงานของ DC Motor ด้วย motor drive module จำนวน 2 ตัว
- 1.3.4 เขียนโค้ดควบคุมการเคลื่อนที่ของหุ่นยนต์โดยใช้ บอร์ด Arduino, DC Motor, Motor Drive Module และ Limit Switch ให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 วิธีการดำเนินการโครงการ

- 1.4.1 ศึกษาการออกแบบโครงสร้าง และการขับเคลื่อนทางเครื่องกล
- 1.4.2 ออกแบบโครงสร้างของเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ
- 1.4.3 เขียนแบบโครงสร้างของเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ ด้วยโปรแกรม

AUTOCAD

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.4.4 ประดิษฐ์บางชิ้นส่วนขึ้นมาด้วยเครื่องมือที่สามารถหาได้เอง
- 1.4.5 สั่งซื้อ และส่งผลิตอุปกรณ์ที่เป็นส่วนประกอบของเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ
- 1.4.6 ประกอบโครงสร้างของเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติทดสอบการเคลื่อนที่ของเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติโดยการต่อตรงแบตเตอรี่เข้ากับ DC Motor เข้ากับ DC Motor
- 1.4.7 ทบทวน และศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเขียนโปรแกรมลงบน บอร์ด Arduino
- 1.4.8 เขียนโปรแกรมควบคุมการทำงานของเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติโดยใช้บอร์ด Arduino เป็นคอนโทรลเลอร์
- 1.4.9 ลงโปรแกรม และ wiring สายไฟเข้ากับอุปกรณ์ที่ถูกติดตั้งบนเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ
- 1.4.10 ทดสอบการทำงานของระบบทั้งหมด

ตารางที่ 1.1 แผนการดำเนินงาน

แผนการดำเนินงาน	ปี พ.ศ. 2562															
	สิงหาคม				กันยายน				ตุลาคม				พฤศจิกายน			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1.ขั้นตอนออกแบบ	■	■														
2.ประกอบแบบจำลองโครงที่ 1 (ยกเลิก)			■													
3.ประกอบแบบจำลองโครงที่ 2 (ยกเลิก)				■												
4.เขียนแบบขั้นสุดท้าย					■	■										
5.คัดเลือก สั่งซื้อ และรออุปกรณ์						■	■									
6.อุปกรณ์บางส่วนพร้อม ติดตั้งบางส่วน								■								
7.อุปกรณ์ครบพร้อมติดตั้ง									■							
8.ขั้นตอนติดตั้งตามแบบ										■	■					
9.ขั้นตอนการศึกษาโปรแกรมที่ใช้												■				
10.ขั้นตอนเขียนโปรแกรม													■	■		
11.ขั้นตอนการทดลอง และปรับปรุง															■	■

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 หุ่นยนต์สามารถทำความสะอาดได้ดีและมีคุณภาพ
- 1.5.2 สร้างความสะดวกสบายให้กับผู้ใช้งาน
- 1.5.3 ลดการใช้แรงงานคนในการทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์
- 1.5.4 ลดอันตรายในการทำงานในที่สูงของผู้มีหน้าที่ทำความสะอาดโซลาร์เซลล์
- 1.5.5 ได้รับความรู้การเขียนโปรแกรมลงใน บอร์ด Arduino ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้
- 1.5.6 ฝึกการทำงานอย่างเป็นระบบ และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้
- 1.5.7 ฝึกตนเองให้เป็นผู้มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ อดทนและตรงต่อเวลา ซึ่งตรงกับอัตลักษณ์ของสถาบัน “ซื่อสัตย์ ใฝ่รู้ สู้งาน”

บทที่ 2

ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

2.1 กล่าวนำ

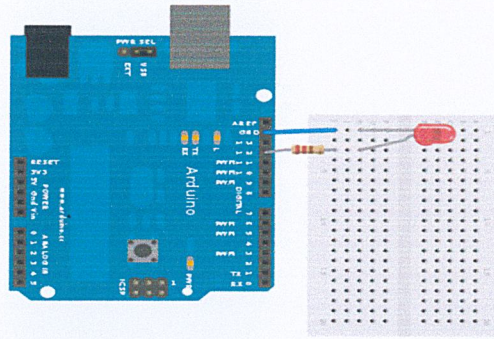
ในการออกแบบเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ โดยมีบอร์ด Arduino เป็นคอนโทรลเลอร์จะต้องมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้สามารถสร้างเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติที่สามารถใช้งานได้จริง มีเสถียรภาพ และทนทาน ซึ่งความรู้พื้นฐานที่ต้องใช้ประกอบด้วย การใช้โปรแกรม Arduino IDE, Arduino Mega 2560, NodeMCU, Blynk Application, Motor Drive Module BTS7960, Limit switch และตลับลูกปืนตุ๊กตา

2.2 Arduino

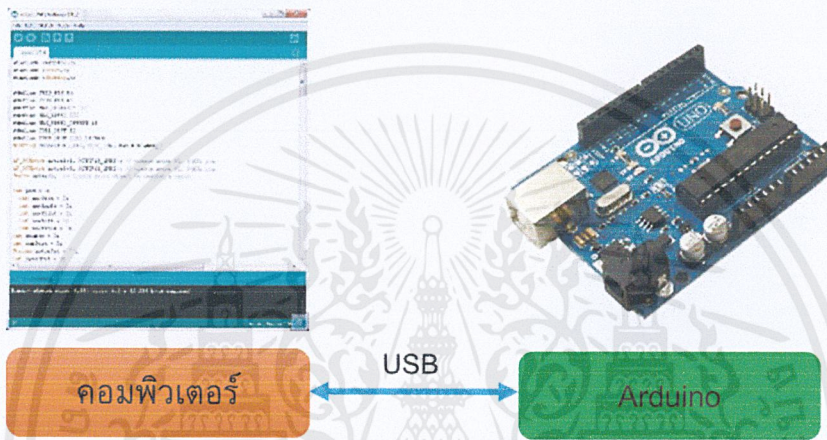
Arduino อ่านว่า (อา-ดู-อิ-โน้ หรือ อาดูยโน้) เป็นบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์ตระกูล AVR ที่มีการพัฒนาแบบ Open Source คือมีการเปิดเผยข้อมูลทั้งทางด้าน Hardware และ Software ตัวบอร์ด Arduino ถูกออกแบบมาให้ใช้งานได้ง่าย ดังนั้นจึงเหมาะสำหรับผู้เริ่มต้นศึกษา ทั้งนี้ผู้ใช้งานยังสามารถดัดแปลง เพิ่มเติม พัฒนาต่อยอดทั้งตัวบอร์ด หรือโปรแกรมต่อได้อีกด้วย

ความง่ายของบอร์ด Arduino ในการต่ออุปกรณ์เสริมต่างๆ คือผู้ใช้งานสามารถต่อวงจรอิเล็กทรอนิกส์จากภายนอกแล้วเชื่อมต่อเข้ามาที่ขา I/O ของบอร์ด ดูตัวอย่างรูปที่ 2.1 หรือเพื่อความสะดวกสามารถเลือกต่อกับบอร์ดเสริม (Arduino Shield) ประเภทต่าง ๆ เช่น Arduino XBee Shield, Arduino Music Shield, Arduino Relay Shield, Arduino Wireless Shield, Arduino GPRS Shield เป็นต้น มาเสียบกับบอร์ดบนบอร์ด Arduino แล้วเขียนโปรแกรมพัฒนาต่อได้เลย โดยจุดเด่นที่ทำให้บอร์ด Arduino เป็นที่นิยม ได้แก่

- 1) ง่ายต่อการพัฒนา มีรูปแบบคำสั่งพื้นฐาน ไม่ซับซ้อนเหมาะสำหรับผู้เริ่มต้น
- 2) มี Arduino Community กลุ่มคนที่ร่วมกันพัฒนาที่แข็งแรง
- 3) Open Hardware ทำให้ผู้ใช้สามารถนำบอร์ดไปต่อยอดใช้งานได้หลายด้าน
- 4) ราคาไม่แพง
- 5) Cross Platform สามารถพัฒนาโปรแกรมบน OS ใดก็ได้

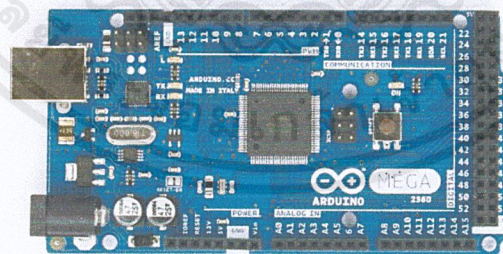

รูปที่ 2.1 การต่อวงจรอิเล็กทรอนิกส์จากภายนอกแล้วเชื่อมต่อเข้ามาที่ขา I/O ของบอร์ด

รูปที่ 2.2 รูปแบบการเขียนโปรแกรมบน Arduino

2.3 Arduino Mega 2560

รูปที่ 2.3 บอร์ด Arduino Mega 2560

Arduino Mega 2560 คือบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์ที่พัฒนาจาก ATmega2560 มี 54 digital input/output โดยมี 14 ขา สามารถใช้เป็น output แบบ PWM ได้ มี analog inputs 16 ขา มี UARTs (hardware serial ports) 4 ขา ทำงานที่ความถี่ 16 MHz สามารถเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ด้วยสายเคเบิล USB หรือใช้ adaptor AC-to-DC เพื่อเริ่มต้นใช้งาน และมีปุ่ม reset สามารถต่อเข้ากับ shields ที่ออกแบบเพื่อใช้งานกับ Arduino Duemilanove หรือ Diecimila มีหน่วยความจำ 256 KB (8 KB ใช้สำหรับ boot-
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

loader) นอกจากนี้ยังมีอีก 8 KB สำหรับ SRAM และ 4 KB สำหรับ EEPROM ในแต่ละ digital pins ทั้ง 54 pins บนบอร์ด Arduino Uno สามารถเป็นได้ทั้ง input และ output โดยจะทำงานที่แรงดัน 5 V และให้กระแสสูงสุด 40 mA

Pin ทั่วไป

- 1) VIN เป็น input voltage ของบอร์ด Arduino โดยใช้แหล่งจ่ายจากภายนอก
- 2) 5V เป็น output pin ที่ควบคุม 5 V จากบอร์ด
- 3) 3V3 เป็น 3.3-volt supply ที่สร้างจาก regulator บนบอร์ด และให้กระแสได้สูงสุด 50 mA
- 4) GND เป็น ground pin
- 5) IOREF เป็น pin ที่ให้ voltage reference กับไมโครคอนโทรลเลอร์ เพื่อเลือกค่าแรงดันให้กับ shield ที่มาเชื่อมต่อกับบอร์ด

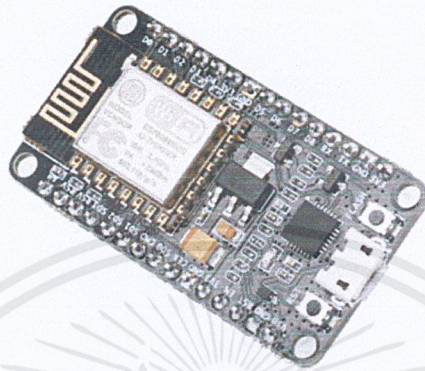
ฟังก์ชันอื่น ๆ

- 1) External Interrupts: 2 (interrupt 0), 3 (interrupt 1), 18 (interrupt 5), 19 (interrupt 4), 20 (interrupt 3), 21 (interrupt 2). pins เหล่านี้สามารถที่จะกำหนดค่าที่เรียก interrupt ในค่าต่ำ ๆ, ขอบขาขึ้นและลง หรือเปลี่ยนแปลงค่า
- 2) PWM: 2 ถึง 13 และ 44 ถึง 46 ให้ output PWM output 8-bits
- 3) SPI: 50 (MISO), 51 (MOSI), 52 (SCK), 53 (SS) ใช้สำหรับรองรับการสื่อสารแบบ SPI โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับ ICSP header ซึ่งจะมีลักษณะคล้ายกับ Uno, Duemilanove และ Diecimila
- 4) LED 13: เป็น build-in LED ที่เชื่อมต่อกับ digital pin 13 เมื่อ pin มีค่าเป็น HIGH LED จะติด แต่เมื่อ pin เป็น LOW LED จะดับ
- 5) TWI: 20 (SDA) and 21 (SCL). รองรับการเชื่อมต่อแบบ TWI(I2C)
- 6) บอร์ด Mega2560 มี 16 analog inputs แต่ละ pins ให้ความละเอียด 10 bits
- 7) AREF. แรงดันอ้างอิง สำหรับ analog input
- 8) Reset ใช้ในการ reset ไมโครคอนโทรลเลอร์ โดยทั่วไปจะใช้โดยการเพิ่มปุ่ม reset ไว้บน shield เพื่อป้องกันปุ่มที่อยู่บนบอร์ด

2.4 NodeMCU

NodeMCU คือ แพลตฟอร์มหนึ่งที่ใช้ช่วยในการสร้างโปรเจกต์ Internet of Things (IoT) ที่ประกอบไปด้วย Development Kit (ตัวบอร์ด) และ Firmware (Software บนบอร์ด) ที่เป็น open source สามารถเขียนโปรแกรมด้วยภาษา Lua ได้ ทำให้ใช้งานได้ง่ายขึ้น มาพร้อมกับโมดูล WIFI (ESP8266) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการใช้เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตนั่นเอง ตัวโมดูล ESP8266 นั้นมีอยู่ด้วยกันหลายรุ่นมาก ตั้งแต่เวอร์ชันแรกที่เป็น ESP-01 ไล่ไปเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบันมีถึง ESP-12 แล้ว และที่ฝังอยู่ใน NodeMCU version แรกนั้นก็จะเป็น ESP-12 แต่ใน version 2 นั้นจะใช้เป็น ESP-12E แทน ซึ่งการใช้งานโดยรวมก็ไม่แตกต่างกันมากนัก NodeMCU นั้นมีลักษณะคล้ายกับ Arduino ตรงที่มีพอร์ต Input Output built in มาในตัว เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

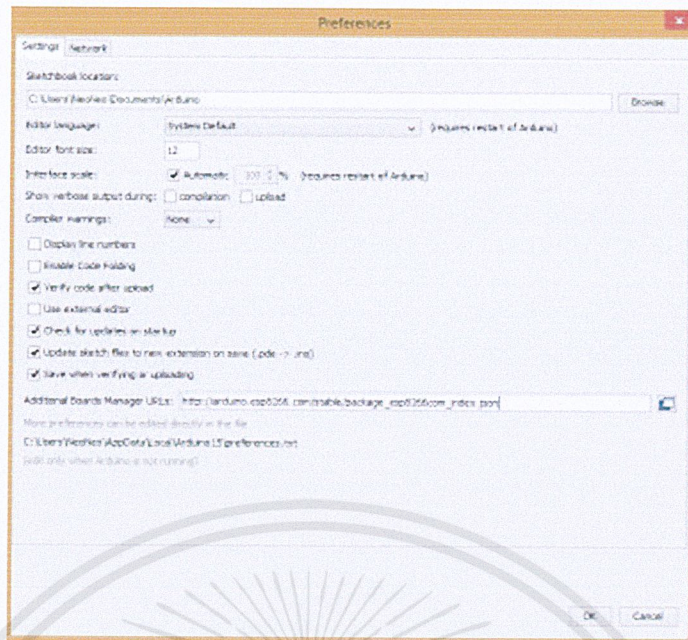
สามารถเขียนโปรแกรมคอนโทรลอุปกรณ์ I/O ได้โดยไม่ต้องผ่านอุปกรณ์อื่น ๆ และเมื่อไม่นานมานี้ก็มีนักพัฒนาที่สามารถทำให้ Arduino IDE ใช้งานร่วมกับ Node MCU ได้ จึงทำให้ใช้ภาษา C/C++ ในการเขียนโปรแกรมได้ ทำให้เราสามารถใช้งานมันได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น NodeMCU ตัวนี้สามารถทำอะไรได้หลายอย่างมากโดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ IoT ไม่ว่าจะเป็นการทำ Web Server ขนาดเล็ก การควบคุมการเปิดปิดไฟผ่าน WIFI และอื่น ๆ อีกมากมาย

รูปที่ 2.4 บอร์ด NodeMCU

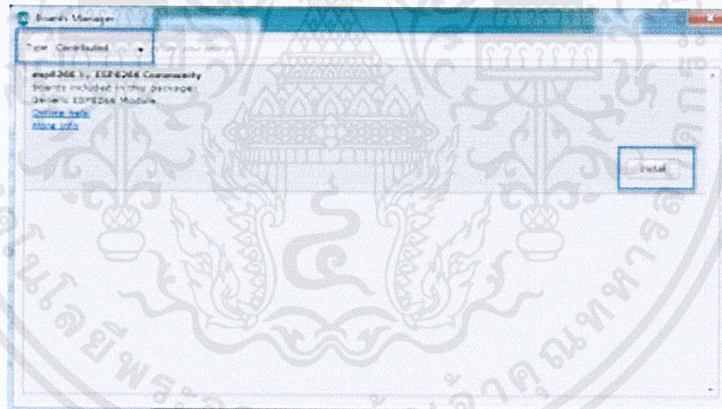
ติดตั้ง Arduino IDE ลงบน ESP8266 NodeMCU

- 1) ติดตั้ง Arduino IDE เวอร์ชัน 1.6.4 หรือ ใหม่กว่า โดย Download ตัวติดตั้งได้จาก <http://www.arduino.cc/en/main/software>
- 2) เมื่อติดตั้ง Arduino IDE เรียบร้อยแล้ว ให้เปิด Arduino IDE ขึ้นมา
 - ไปที่ Menu File >> Preferences
 - ใส่ URL >> ลงใน Addition Board Manager URLs:
ดังนี้ http://arduino.esp8266.com/stable/package_esp8266com_index.json
(สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมหากมีการเปลี่ยนแปลงได้จาก <https://github.com/esp8266/Arduino>)
 - แล้วกด OK

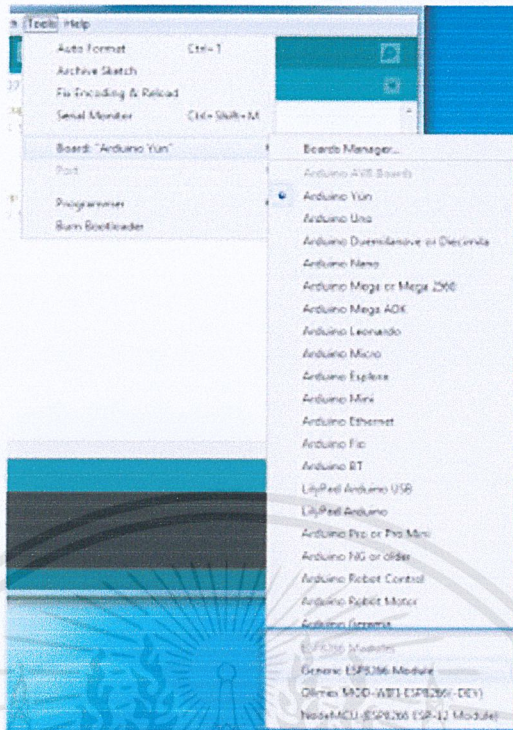
รูปที่ 2.5 การตั้งค่า Preference

- 3) จากนั้นไปที่ Menu Tools >> Board: "xxxxxx" >> Board Manager...
เลือก Type เป็น Contributed ไปที่ ESP8266 และกด Install รอจนติดตั้งเสร็จ ดังรูปที่ 2.6

รูปที่ 2.6 การ Install ESP8266

- 4) เมื่อติดตั้ง ESP8266 เสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ปิดโปรแกรม Arduino IDE ก่อน แล้วจึงเปิดขึ้นมาใหม่ ให้ลองไปที่ Menu Tools >> Board: "xxxxxx" จะพบว่า มี Menu สำหรับเลือกใช้งาน ESP8266 กับ Arduino IDE ขึ้นมาให้เลือกใช้งานแล้ว ดังรูปที่ 2.7

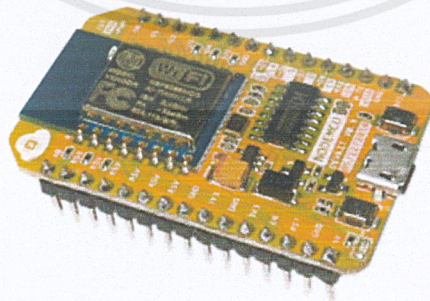
รูปที่ 2.7 การเลือกใช้งาน ESP8266

ESP8266 จะมีบอร์ดให้เลือกใช้งานอยู่ด้วยกัน 3 บอร์ด ได้แก่

- o Generic ESP8266 Module >> บอร์ด ESP8266 ที่ไปไม่เจาะจง หรือ บอร์ดที่สร้างขึ้นเอง
- o Olimex MOD-WIFI-ESP8266 >> บอร์ด ESP8266 ที่บริษัท Olimex เป็นผู้สร้าง
- o NodeMCU (ESP8266 ESP-12) >> บอร์ด ESP8266 ที่เป็นบอร์ด NodeMCU ที่เราจะใช้งานนั่นเอง

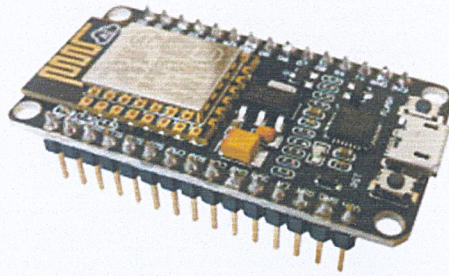
NodeMCU Development Kit ชุดพัฒนาบอร์ด NodeMCU หรือเรียกสั้นๆว่า NodeMCU DevKit ปัจจุบันมีอยู่ 2 เวอร์ชัน ได้แก่

NodeMCU Devkit 0.9 (ESP-12) Version 1

รูปที่ 2.8 NodeMCU Devkit 0.9 (ESP-12) Version 1

NodeMCU Devkit 1.0 (ESP-12E) Version 2

รูปที่ 2.9 NodeMCU Devkit 1.0 (ESP-12E) Version 2

NodeMCU Specification ชุดพัฒนานี้ based on โมดูล WIFI ที่ชื่อ ESP8266 มี GPIO PWM, I2C, 1-Wire และ ADC รวมมาอยู่บนบอร์ดเดียว มี USB-TTL มาในตัว ไม่ต้องซื้อแยกเหมือนกับการใช้ ESP8266 ปกติ ทำให้ใช้งานได้สะดวกขึ้น มีขา GPIO 10 ขา ทุกๆขาสามารถเป็น PWM, I2C และ 1-wire ได้ มี PCB antenna สำหรับรับส่งสัญญาณไร้สาย ใช้ Connector แบบ micro-USB สำหรับจ่ายแรงดันไฟเลี้ยงหรือเท่ากับ +5V และสำหรับดาวน์โหลดเฟิร์มแวร์

2.5 Arduino IDE

ขั้นตอนการปฏิบัติ

- 1) ดาวน์โหลด Arduino IDE จาก <https://www.arduino.cc> โดยคลิกที่เมนู Download ดังรูปที่ 2.10

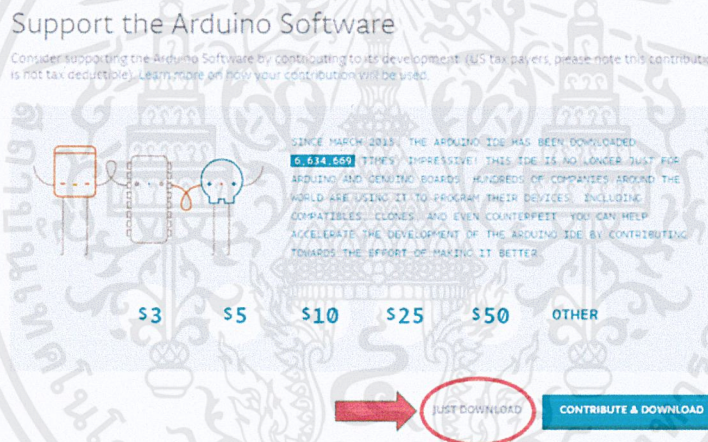
รูปที่ 2.10 เว็บไซต์สำหรับดาวน์โหลด Arduino IDE

- 2) เลือกระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ท่านจะใช้ในการเขียนโปรแกรม Arduino ดังรูปที่ 2.11

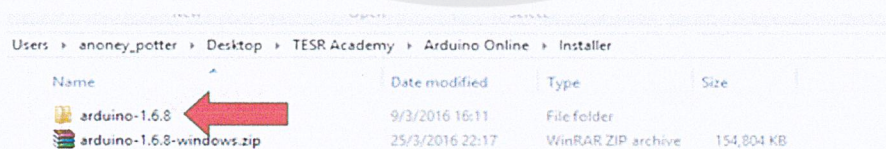
รูปที่ 2.11 เลือกระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์

- 3) กด JUST DOWNLOAD (หากต้องการร่วมบริจาคช่วยการพัฒนา Arduino Software สามารถกด CONTRIBUTE & DOWNLOAD) ดังรูปที่ 2.12

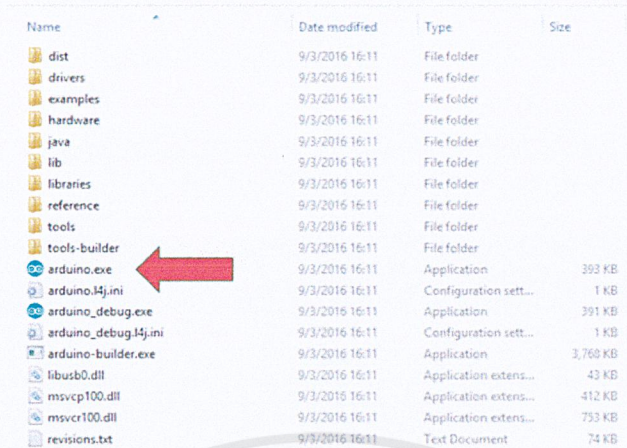
รูปที่ 2.12 การกดดาวน์โหลด Arduino IDE

- 4) Unzip ไฟล์จากไฟล์บีบอัด เพื่อติดตั้งโปรแกรม ดังรูปที่ 2.13

รูปที่ 2.13 การ Unzip ไฟล์ติดตั้ง

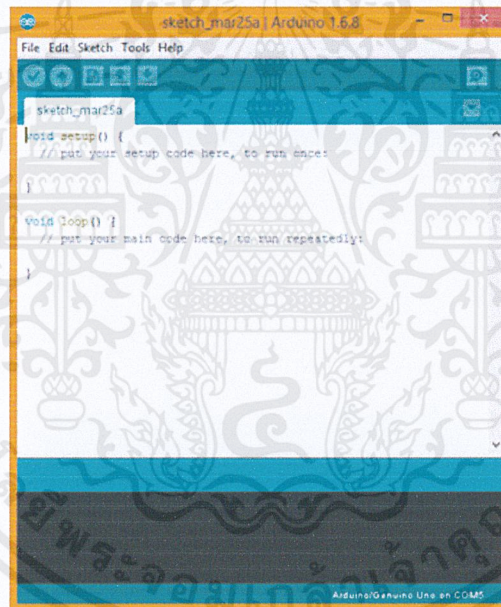
5) ดับเบิลคลิกที่ไฟล์ arduino.exe ดังรูปที่ 214

Name	Date modified	Type	Size
dist	9/3/2016 16:11	File folder	
drivers	9/3/2016 16:11	File folder	
examples	9/3/2016 16:11	File folder	
hardware	9/3/2016 16:11	File folder	
java	9/3/2016 16:11	File folder	
lib	9/3/2016 16:11	File folder	
libraries	9/3/2016 16:11	File folder	
reference	9/3/2016 16:11	File folder	
tools	9/3/2016 16:11	File folder	
tools-builder	9/3/2016 16:11	File folder	
arduino.exe	9/3/2016 16:11	Application	393 KB
arduino14.ini	9/3/2016 16:11	Configuration sett...	1 KB
arduino_debug.exe	9/3/2016 16:11	Application	391 KB
arduino_debug14.ini	9/3/2016 16:11	Configuration sett...	1 KB
arduino-builder.exe	9/3/2016 16:11	Application	3,760 KB
libusb0.dll	9/3/2016 16:11	Application extens...	43 KB
msvcpr100.dll	9/3/2016 16:11	Application extens...	412 KB
msvcr100.dll	9/3/2016 16:11	Application extens...	753 KB
revisions.txt	9/3/2016 16:11	Text Document	74 KB

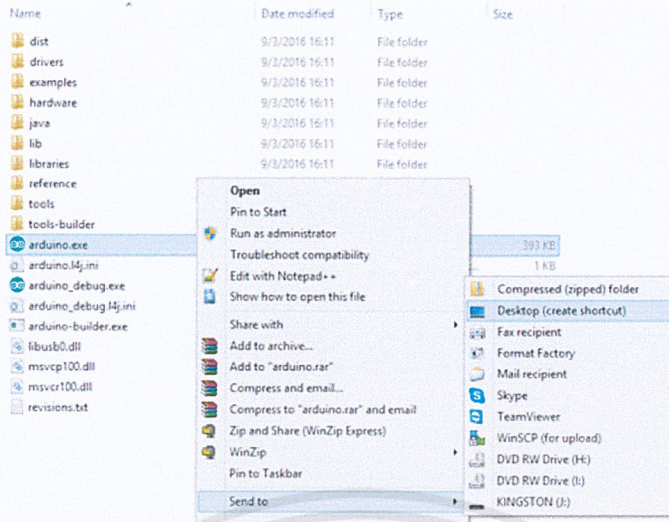
รูปที่ 2.14 ไฟล์ arduino.exe

6) หน้าต่างโปรแกรม Arduino จะปรากฏขึ้น ดังรูปที่ 2.15

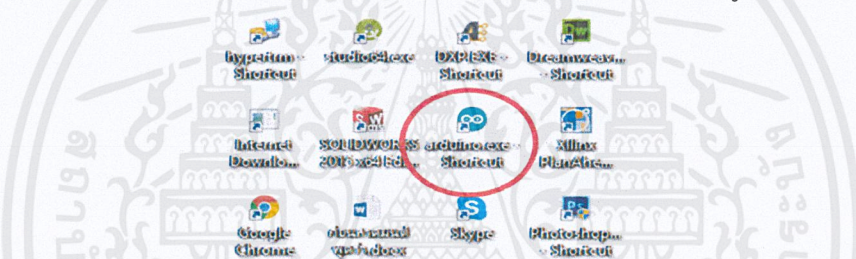
รูปที่ 2.15 หน้าต่างโปรแกรม Arduino

7) สร้าง Shortcut บน Desktop เพื่อความสะดวกในการเปิดโปรแกรมในครั้งต่อไป ดังรูปที่ 2.16

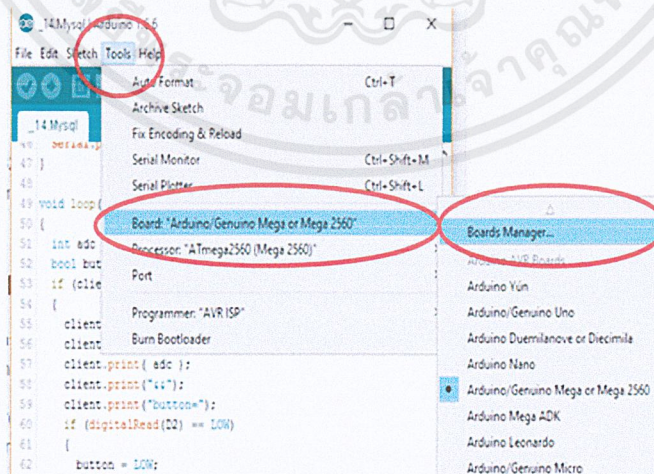
รูปที่ 2.16 การสร้าง Shortcut บน Desktop

8) จะปรากฏไอคอนของโปรแกรม Arduino บน Desktop ดังแสดงในรูปที่ 2.17

รูปที่ 2.17 ไอคอนของโปรแกรม Arduino บน Desktop

9) ในหน้าต่างโปรแกรม Arduino ให้คลิกไปที่เมนู Tools -> Board -> Arduino/Genuino Mega or Mega 2560 ดังรูปที่ 2.18

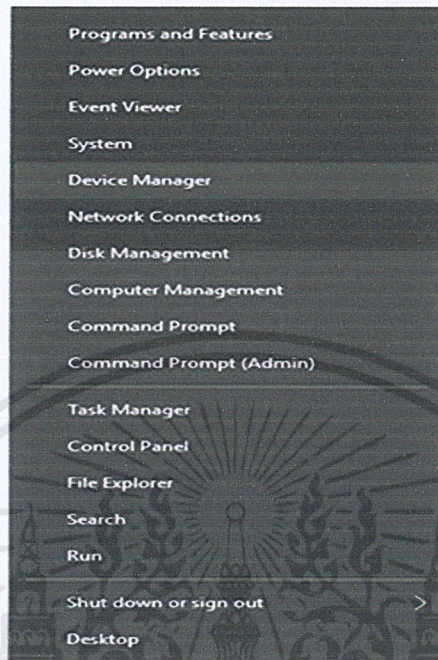

รูปที่ 2.18 การเลือกบอร์ด Arduino/Genuino Mega or Mega 2560

10) เสียบบอร์ด Arduino Mega 2560 เข้ากับคอมพิวเตอร์ จากนั้นไปที่ Device Manager

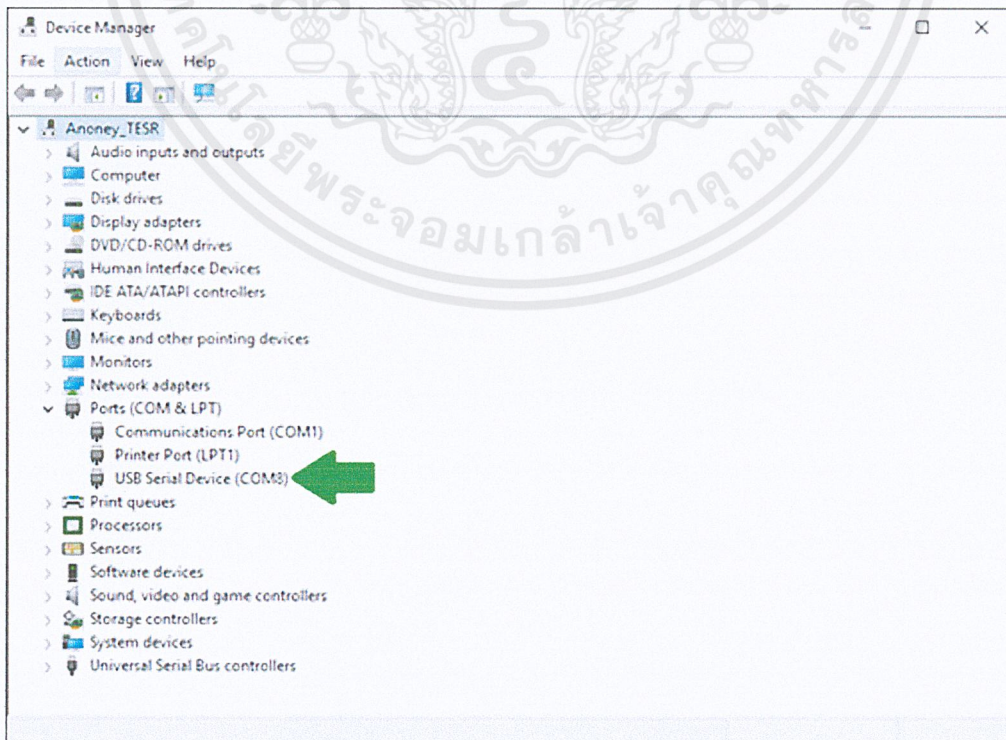
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(หากเป็น Window ให้คลิกขวาที่ไอคอนบน Toolbars) เพื่อดูว่าบอร์ด Arduino Mega 2560 นั้นต่ออยู่กับ COM Port หมายเลขใด ดังรูปที่ 2.19

รูปที่ 2.19 การเข้า Device Manager

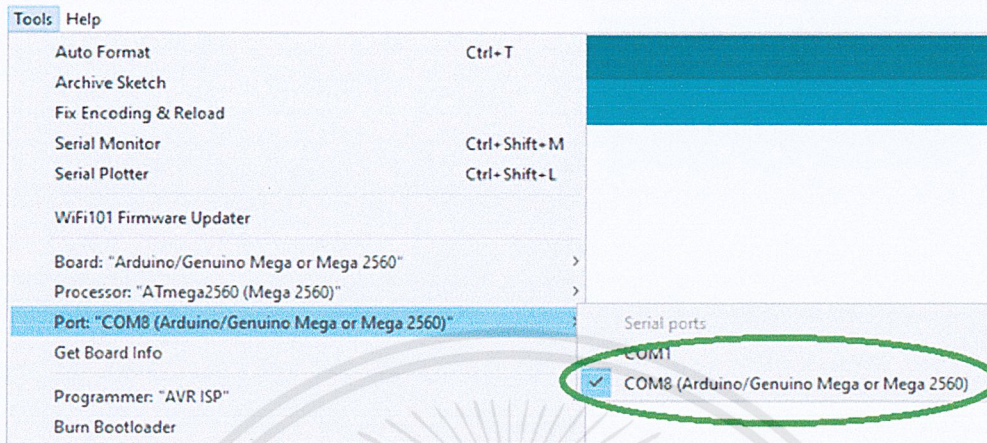
11) ใน Device Manager คลิกที่ Ports เพื่อดูหมายเลข COM Port ดังรูปที่ 2.20

รูปที่ 2.20 หมายเลข COM Port

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 12) เปิด Arduino IDE ขึ้นมาอีกครั้ง ไปที่เมนู Tools และทำการตั้งค่าบอร์ดและหมายเลขพอร์ตให้ตรงกับที่ได้จากขั้นตอนที่ 11) ซึ่งในตัวอย่างคือ COM8 ดังรูปที่ 2.21

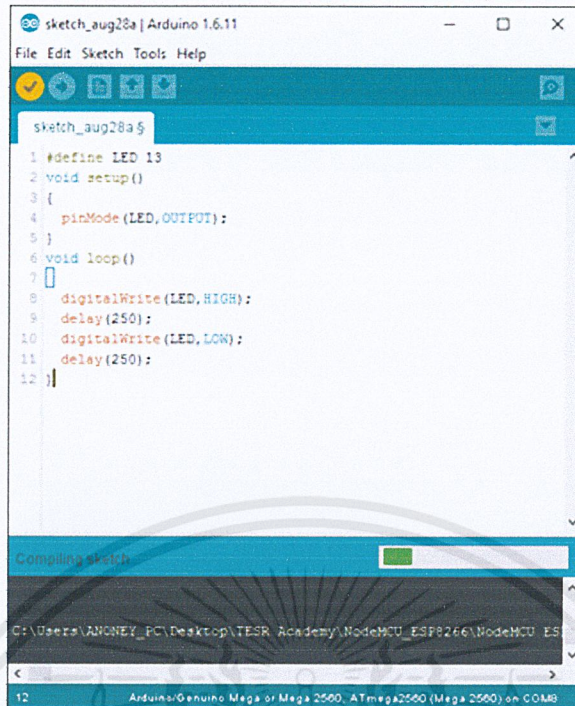

รูปที่ 2.21 การตั้งค่าบอร์ดและหมายเลขพอร์ต

- 13) ขั้นตอนนี้ เราจะทดลองเขียนโปรแกรมให้หลอดไฟ LED บนบอร์ดกระพริบเพื่อทดสอบการทำงานของบอร์ดเบื้องต้นดังนี้ โดยท่านสามารถคัดลอกโค้ดทั้งหมดข้างล่างไปวางทับลงในหน้าโปรแกรม

```
#define LED 13
void setup()
{
  pinMode(LED,OUTPUT);
}
void loop()
{
  digitalWrite(LED,HIGH);
  delay(250);
  digitalWrite(LED,LOW);
  delay(250);
}
```

- 14) คอมไพล์ (Compile) โดยคลิกที่ปุ่ม เพื่อตรวจสอบว่าโค้ดที่เขียนไม่มีข้อผิดพลาด ดังรูปที่ 2.22

รูปที่ 2.22 การคอมไพล์เพื่อตรวจสอบว่าโค้ดที่เขียนไม่มีข้อผิดพลาด

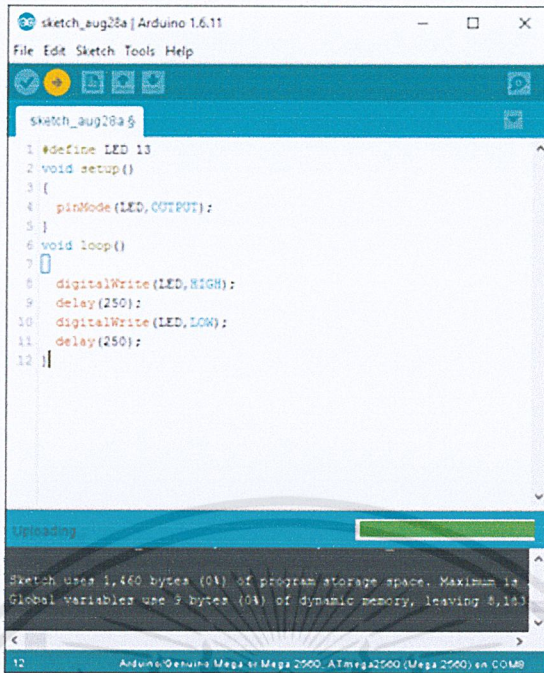
- 15) หากไม่มีข้อผิดพลาด จะปรากฏข้อความว่า “Done compiling” ดังรูปที่ 2.23

รูปที่ 2.23 โค้ดที่เขียนไม่มีข้อผิดพลาด

- 16) จากนั้นให้ทำการคลิกที่ปุ่ม เพื่อทำการอัปโหลดโค้ดเข้าสู่บอร์ด Arduino Mega 2560 ดังรูปที่ 2.24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

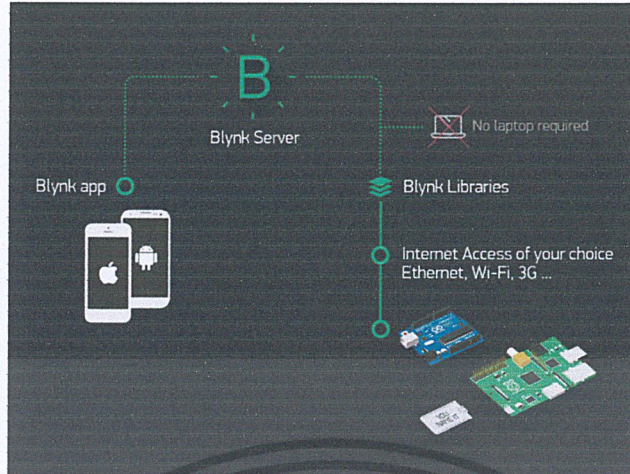
รูปที่ 2.24 การอัปโหลดโค้ดเข้าสู่บอร์ด Arduino Mega 2560

- 17) หากไม่มีข้อผิดพลาด จะขึ้นคำว่า “Done uploading” ดังภาพ และไฟบนบอร์ดจะกระพริบทุก ๆ 250 ms (2 ครั้งต่อวินาที) ดังรูปที่ 2.25

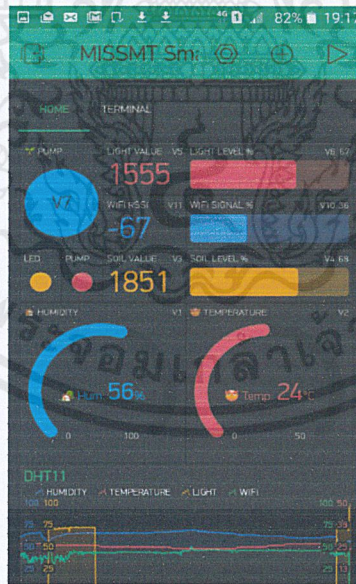
รูปที่ 2.25 การอัปโหลดโค้ดเข้าสู่บอร์ด Arduino Mega 2560 เสร็จสมบูรณ์

2.6 Blynk Application

รูปที่ 2.26 สถาปัตยกรรมการทำงานของ BLYNK

จากรูปที่ 2.26 IoT NODE ก็คือ Arduino / ESP8266 / ESP32 หรือ RASPBERRY ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่าน WIFI / 3G / 4G / LoRa หรือสาย LAN การที่จะทำให้ IoT NODE เหล่านี้รู้จัก BLYNK SERVER ได้ก็ต้องติดตั้งไลบรารี BLYNK เสียก่อน หรือจะลองเช็คอุปกรณ์ที่ BLYNK รองรับก่อนก็ได้ แต่อุปกรณ์หลักๆ ที่รู้จักส่วนใหญ่ก็รองรับหมดแล้ว โดยมีตัวอย่างแอปพลิเคชัน ดังรูปที่ 2.27

รูปที่ 2.27 ตัวอย่าง BLYNK Application

BLYNK SERVER จะใช้รหัส TOKEN ในการแยกแยะอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อเข้าหาหมั่นว่าเป็นตัวไหน รหัสนี้จะได้มาจากการลงทะเบียนใน BLYNK APP ที่เราติดตั้งไว้บนมือถือ รหัสนี้เปรียบเสมือนรหัสประจำตัวประชาชนของเรา เอาไว้สำหรับยืนยันตัวตนว่าเป็นอุปกรณ์ตัวไหน รหัส TOKEN แต่ละตัวจะไม่ซ้ำกัน เราจะต้องระบุรหัส TOKEN นี้ไว้ในโค้ด Arduino Sketch แล้วแก้ไขชื่อ SSID กับรหัสผ่าน WIFI จากนั้นอัปเดตเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

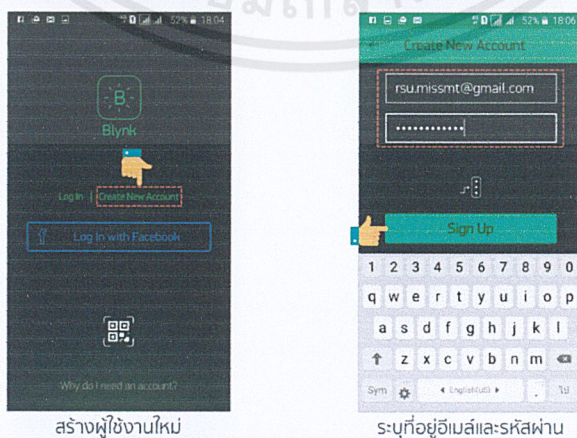
โหลดโปรแกรมเข้า IoT NODE แค่นี้อุปกรณ์ก็สามารถเชื่อมต่อกับ BLYNK SERVER ได้แล้ว จึงเปิด BLYNK APP ที่ติดตั้งไว้บนมือถือ แล้วเพิ่ม WIDGET ปุ่มต่าง ๆ ที่ต้องการแล้วระบุการใช้งานให้ตรงกับที่เราเขียนโปรแกรมไว้ เช่น V7 เป็นปุ่ม ปิด เปิดไฟ, V10 เป็นค่าเปอร์เซ็นต์สัญญาณ WIFI หรือถ้าต้องการพล็อตกราฟก็ให้เลือก WIDGET superChart แล้วเลือกประเภทของกราฟที่ต้องการแสดง เช่น Bar / Column / Line เป็นต้น จากนั้นสั่ง RUN โปรแกรมโดยคลิกที่รูปสามเหลี่ยมขวามบน แค่นี้ก็สามารถควบคุม IoT NODE ได้แล้ว

การติดตั้ง BLYNK APP

BLYNK เป็น APP ฟรี รองรับการทำงานทั้ง Android และ IOS เริ่มต้นด้วยการค้นหา ชื่อ APP ให้พิมพ์คำว่า “blynk” ใน STORE ของแต่ละ OS ก็จะพบกัน BLYNK APP ตามรูปที่ 2.28 หลังจากติดตั้งเสร็จเรียบร้อย ให้เปิด Blynk APP ขึ้นมาเพื่อทำการสร้างผู้ใช้งานใหม่ ท่านสามารถลงทะเบียนใช้งาน Blynk ได้จาก APP ที่ติดตั้งไว้แล้วในมือถือ ให้ท่านเปิด Blynk APP ขึ้นมาแล้วคลิกที่ “Create New Account” แล้วใส่อีเมลและรหัสผ่าน ระบบจะส่งรหัส TOKEN ไปให้ตามอีเมล โดยรูปที่ 2.29 เป็นการลงทะเบียนกับ BLYNK SERVER เพียงแคใส่อีเมลและรหัสผ่านจากนั้นคลิกที่ปุ่ม Sign Up ก็เรียบร้อย เราจะได้ Blynk energy มาใช้งานเริ่มต้น 1,000 energy

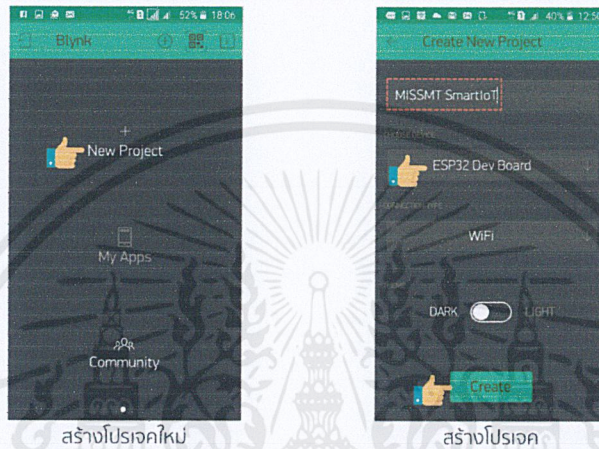
รูปที่ 2.28 APP Blynk ใน Android และ IOS

รูปที่ 2.29 การสร้างผู้ใช้งานใหม่

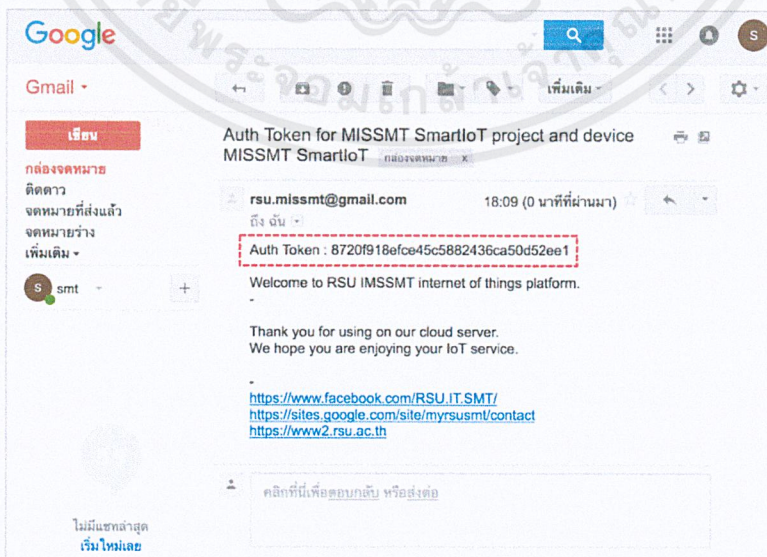
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการสร้างโปรเจกต์ใหม่ ให้คลิกที่ “New Project” แล้วใส่ชื่อโครงการให้เรียบร้อย จากตัวอย่างจะตั้งชื่อโครงการเป็น “MISSMT SmartIoT” แล้วเลือกประเภทของบอร์ดพัฒนา โดยใช้บอร์ด ESP32 จึงเลือกเป็น “ESP32 Dev Board” ถ้าใครใช้บอร์ด NodeMCU หรือ ESP8266 ก็เลือกบอร์ดให้ถูก รุ่นด้วยนะครับ เพราะจะทำให้ Blynk ทำงานผิดพลาดได้ถ้าเลือกบอร์ดผิดรุ่น บอร์ดแต่ละรุ่นวางตำแหน่งขา GPIO ไม่เหมือนกัน ส่วน THEME ก็คือสีพื้นของ APP ถ้าใครชอบสีแนวออกสว่างสีขาวก็สามารถเลือกเป็น “LIGHT” ส่วนผู้เขียนขอบพื้นสีออกโทนมืดดำจึงเลือกเป็น “DARK” จากนั้นคลิกที่ปุ่ม “Create” จะเป็น สร้างโปรเจกต์ ดังรูปที่ 2.30

รูปที่ 2.30 การสร้างโปรเจกต์ใหม่

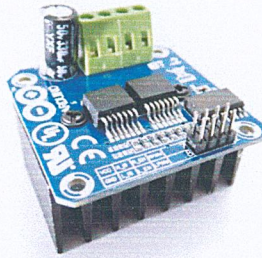
หลังจากที่สร้างโปรเจกต์เสร็จเรียบร้อยแล้ว เราจะได้รับรหัส TOKEN ที่ Blynk Server ส่งมาให้ หน้าตา อีเมลก็คล้ายๆ ตามรูปตัวอย่างข้างล่าง รหัสนี้ก็คือตัวตนของบอร์ดพัฒนานั่นเอง Blynk Server จะรู้จัก บอร์ดเราได้และรู้ว่าตัวไหนอยู่ที่ไหนก็อาศัยรหัส TOKEN เป็นตัวอ้างอิง ดังรูปที่ 2.31

รูปที่ 2.31 ตัวอย่างอีเมลที่ได้รับการ Blynk Server

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 Motor Drive Module BTS7960

รูปที่ 2.32 Motor Drive Module BTS7960

Specifications

- 1) ใช้สำหรับขับดีซีมอเตอร์ที่ต้องการกระแสสูง
- 2) ใช้สัญญาณ PWM ในการควบคุมความเร็ว รองรับความเร็วขา PWM
- 3) สามารถควบคุมมอเตอร์ได้ 1 ตัว และควบคุมหมุนซ้าย ขวา (กลับทาง) ได้
- 4) แรงดันไฟเลี้ยงมอเตอร์ : 6-27 Vdc
- 5) กระแสเอาต์พุตสูงสุด: 47A Max (กำหนดจากสเปกของ BTS7960)
- 6) แรงดันอินพุต (PWM) สำหรับใช้ควบคุม: 5 Vdc
- 7) ไอซี BTS7960 มีระบบป้องกันดังต่อไปนี้
 - Over temperature protection: ถ้าอุณหภูมิภายในตัวไอซีสูงเกินค่าที่กำหนดไว้ ไอซี จะหยุดทำงาน
 - Current Limitation: มีระบบป้องกันกระแสเกิน 33A

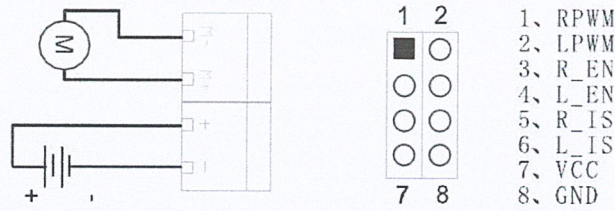
การต่อใช้งานทางเอาต์พุต

- ขา B+: ขั้วบวกแหล่งจ่ายไฟสำหรับมอเตอร์ (ใช้แรงดัน 6-27Vdc)
- ขา B-: กราวด์ของแหล่งจ่ายไฟสำหรับมอเตอร์
- ขา M+: ขั้วบวกของมอเตอร์
- ขา M-: ขั้วลบของมอเตอร์

การต่อใช้งานทางด้านอินพุต (ขาควบคุม)

- VCC: +5 V
- GND: GND
- R_IS และ L_IS จะเป็นขาเอาต์พุตแสดงสถานะผิดพลาด (Error signal) กรณีที่กระแสทางเอาต์พุต ไหลเกิน หรือเกิดการลัดวงจร และตัว IC จะหยุดทำงานเสมอ
- R_EN และ L_EN จะเป็นขาควบคุม Enable (เปิดปิดการทำงานของ Output ทางขวาและซ้าย ตามลำดับ) Active High (ต่อ 5V)
- RPWM และ LPWM เป็นขาอินพุตสำหรับต่อสัญญาณ PWM มาควบคุมความเร็วของมอเตอร์

หลักการทํางาน

รูปที่ 2.33 การต่อ Motor Drive Module BTS7960

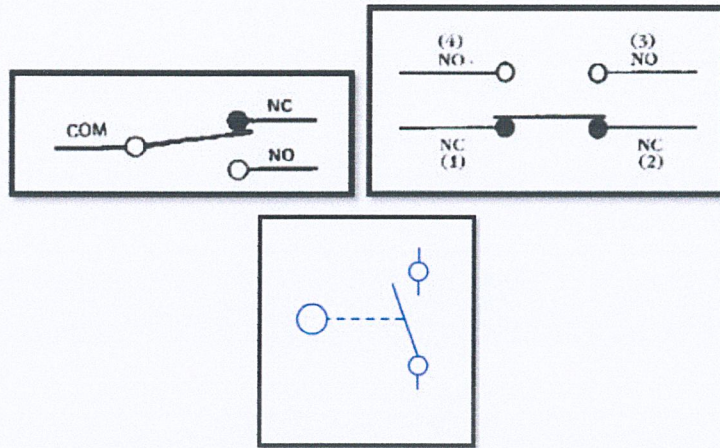
- 1) จะต้องต่อขา R_EN และ L_EN ด้วย 5V ไว้ (เป็นการ Enable เอาต์พุต)
- 2) จากนั้นถ้าต้องการให้มอเตอร์หมุนไปทางซ้าย ก็ให้จ่าย PWM (หรือ 5V) ไปที่ขา LPWM โดยที่ขา RPWM ให้ต่อกราวด์ (หรือจ่าย 0V) ไว้ ถ้าต้องการให้มอเตอร์หมุนไปทางขวา ต้องจ่าย PWM (หรือ 5V) ไปที่ขา RPWM โดยที่ขา LPWM ให้ต่อกราวด์ไว้ (หรือจ่าย 0V)
- 3) ถ้าจ่าย +5V พร้อมกันไปที่ขา LPWM และ RPWM มอเตอร์จะหยุดหมุน

2.8 Limit switch

สวิทช์จำกัดระยะ (Limit switch) เป็นอุปกรณ์ที่สำคัญมากชนิดหนึ่งที่ใช้ในงานอุตสาหกรรมในระบบการควบคุมแบบอัตโนมัติ ลิ้มิตสวิทช์เป็นสวิทช์ที่จำกัดระยะทาง การทํางานอาศัยแรงกดภายนอกมากระทำ เช่น วางของทับที่ปุ่มกดหรือลูกเบี้ยวมาชนที่ปุ่มกด และเป็นผลทำให้หน้าสัมผัสที่ต่ออยู่กับก้านชนเปิด-ปิด ตามจังหวะของการชน ดังรูปที่ 2.35

รูปที่ 2.34 ตัวอย่างของ limit switch

รูปที่ 2.35 การแตะหน้าสัมผัส NO และ NC ของ limit switch

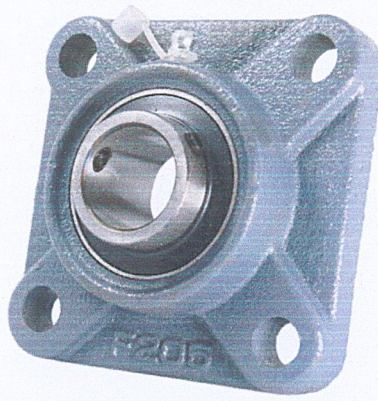
ดังนั้น จึงมีการนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมากมาย เช่น ลิฟต์โดยสาร, ลิฟต์ขนของ, ประตูที่ทำงานด้วยไฟฟ้า, ระบบสายพานลำเลียง เป็นต้น และ ลิมิตสวิตช์สามารถมีคอนแทคได้หลายอันมีคอนแทคปกติปิดและปกติเปิดมี โครงสร้างคล้ายสวิตช์ ปุ่มกด

ข้อดีของลิมิตสวิตช์ (Limit switch)

- ติดตั้งง่าย สะดวกต่อการใช้งาน
- ไม่ต้องมีไฟเลี้ยงวงจรในการทำงาน
- การทำงานเชื่อถือได้ มีความแม่นยำในการทำงาน
- ราคาต่ำกว่าอุปกรณ์ตรวจจับชนิดอื่น

2.9 ตลับลูกปืนตึกตา

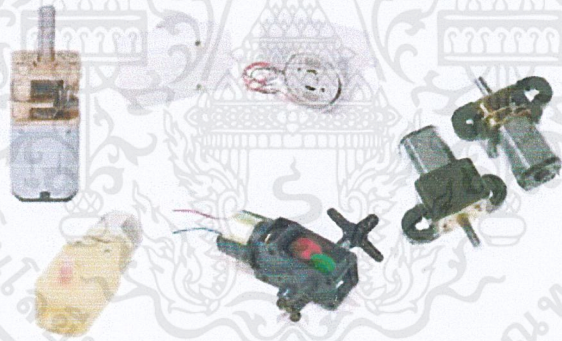
ตลับลูกปืนตึกตา (Bearing Units) ประกอบด้วย ตลับลูกปืนเม็ดกลมรับแรงในแนวรัศมี ซิลกันฝุ่น และตัวเสื้อที่มีทั้งชนิดเหล็กหล่อคุณภาพสูง และชนิดเหล็กแผ่นปั๊มขึ้นรูป สำหรับโครงสร้างและลักษณะรูปร่างนั้น มีมากมายหลายชนิด สามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม ผิวด้านนอกของตลับลูกปืน และผิวด้านในของตัวเสื้อตึกตา ออกแบบให้มีลักษณะโค้งมนเพื่อให้ตลับลูกปืนภายในสามารถปรับแนวในการรับภาระได้ อุปกรณ์กันฝุ่นที่ติดตั้งอยู่กับตลับปืนประกอบด้วยแผ่นซิล 2 ชั้น ชั้นในเป็นยางสังเคราะห์เสริมด้วยแผ่นเหล็ก ชั้นนอกเป็นฝาเหล็กที่มีการปั๊มขึ้น เพื่อให้ประโยชน์ในการกระจายฝุ่น เป็นการป้องกันไม่ให้ฝุ่นหลุดลอดเข้ามาในตลับลูกปืน คุณสมบัติพิเศษ คือ การออกแบบตัวสกรูสำหรับยึดตลับลูกปืนให้แน่นกับเพลลา โดยใช้ BALL-END SET SCREW ประสิทธิภาพของชิ้นส่วนดังกล่าวได้ผ่านการทดสอบการใช้งาน ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าตัวล้อชนิดอื่นๆ และยังสามารถใช้งานได้ดีในสภาวะที่มีแรงสั่นสะเทือนและแรงกระชากสูง ๆ ดังรูปที่ 2.36

รูปที่ 2.36 ตัวอย่างของตัวยึดมอเตอร์

2.10 DC Motor

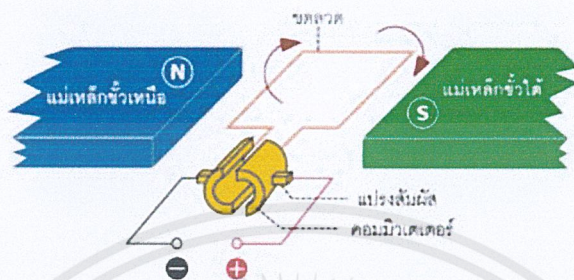
มอเตอร์ไฟตรง (DC motor) เป็นอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่เปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าเป็นพลังงานกล โดยเมื่อจ่ายไฟให้แก่มอเตอร์จะทำให้แกนของมอเตอร์หมุน จึงสามารถนำการหมุนของแกนมอเตอร์ไปใช้ในการขับเคลื่อนวัตถุให้เกิดการเคลื่อนที่ มอเตอร์ไฟตรงมีขนาดและพิกัดแรงดันให้เลือกใช้มากมาย ในบทความนี้จะเน้นไปที่มอเตอร์ขนาดเล็กที่ใช้แรงดันในย่าน +1.5 ถึง +12V ซึ่งมีการใช้งานในหุ่นยนต์หรือสิ่งประดิษฐ์ที่มีกลไกเคลื่อนไหว ในรูปที่ 2.37 แสดงหน้าตาของมอเตอร์ไฟตรงในแบบต่าง ๆ

รูปที่ 2.37 มอเตอร์ไฟตรงที่มีชุดเฟืองขับเคลื่อนในแบบต่าง ๆ

โดยปกติมอเตอร์ไฟตรงจะถูกสร้างขึ้นให้สามารถหมุนแกนด้วยความเร็วสูงมาก ตั้งแต่ 1,000 รอบขึ้นไป แต่แรงบิดที่ความเร็วรอบสูงมีน้อยมาก จนไม่สามารถนำไปขับเคลื่อนกลไกเคลื่อนไหวได้ จึงต้องมีการทดจำนวนรอบด้วยการใช้เฟือง เพื่อให้เกิดแรงบิดมากขึ้น นั่นคือ ยิ่งมีอัตราทดสูงเท่าใด ความเร็วรอบของแกนมอเตอร์จะลดลงแต่จะมีแรงบิดมากขึ้น ดังนั้นการกำหนดอัตราทดที่เหมาะสมจะทำให้สามารถใช้งานมอเตอร์ไฟตรงเพื่อขับเคลื่อนกลไกเคลื่อนที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานของมอเตอร์ไฟตรงคือการขับหรือทำให้มอเตอร์ไฟตรงทำงานเพื่อหมุนแกนนั้นง่ายมาก เพียงจ่ายไฟเข้าที่ขั้วของมอเตอร์เท่านั้น และเมื่อกลับขั้วของการจ่ายไฟมอเตอร์ก็จะหมุนกลับทิศทาง สำหรับการอธิบายการทำงานของมอเตอร์โดยทั่วไปจะอ้างถึงมอเตอร์แบบ 2 ขั้ว ดังในรูปที่ 2.38 เมื่อจ่ายไฟให้แก่มอเตอร์ผ่านทางแปรงสัมผัสซึ่งต่ออยู่กับคอมมิวเตเตอร์และขดลวด เมื่อกระแสไฟฟ้าไหลผ่านขดลวดทำให้เกิดสนามแม่เหล็กขึ้น และเกิดแรงดูดจากแม่เหล็กสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหล็กถาวร ทำให้ขดลวดสามารถหมุนได้ แต่ด้วยการใช้ขดลวดเพียง 2 ขั้ว การหมุนของมอเตอร์จะขาดเสถียรภาพ เพราะในความเป็นจริงเมื่อคอมมิวเตเตอร์หมุนไป 90 องศาจะทำให้เกิดการลัดวงจรคอมมิวเตเตอร์ทั้ง 2 ขั้ว ทำให้กระแสไฟฟ้าหยุดไหล แต่แกนของมอเตอร์ยังหมุนไปได้ด้วยแรงเฉื่อย ทำให้จังหวะการทำงานนั้นไม่ต่อเนื่อง และทำให้อัตราเร็วในการหมุนไม่คงที่ ซึ่งทางแก้ไขนั้นจะใช้มอเตอร์แบบมีขดลวด 3 ขั้ว ที่มีการพันในทิศทางที่สลับกัน

รูปที่ 2.38 ส่วนประกอบและการทำงานของมอเตอร์ไฟตรง

ในมอเตอร์ไฟตรงที่ใช้งานจริงนั้น จะเป็นมอเตอร์แบบขดลวด 3 ขั้ว ดังนั้นคอมมิวเตเตอร์ที่ใช้ในการกำหนดจังหวะการจ่ายกระแสให้แก่ขดลวดจะมี 3 ขั้ว ดังแสดงโครงสร้างและการทำงานของมอเตอร์ไฟตรงแบบ 3 ขั้วในรูปที่ 3 ด้วยการมีขดลวด 3 ขั้วนี้ช่วยให้การหมุนของมอเตอร์มีเสถียรภาพมากขึ้น เพราะแม้ว่าจะเกิดจังหวะที่คอมมิวเตเตอร์ 2 ขั้วจะถูกลัดวงจร ดังในขั้นตอนที่ 2 และ 4 ของรูปที่ 3 แต่เนื่องจากมีคอมมิวเตเตอร์ 3 ขั้ว เมื่อลัดวงจร 2 ขั้ว ก็เสมือนกับรวมกันเป็นคอมมิวเตเตอร์ 1 ขั้ว จึงสามารถทำงานกับคอมมิวเตเตอร์อีก 1 ขั้วที่เหลือ เพื่อกำหนดจังหวะการจ่ายกระแสไฟฟ้าต่อไปได้ ทำให้ไม่เกิดภาวะกระแสไฟฟ้าหยุดไหลดังที่เกิดในมอเตอร์แบบขดลวด 2 ขั้ว

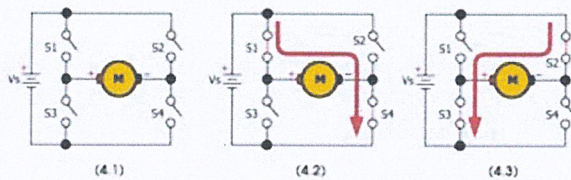

รูปที่ 2.39 ส่วนประกอบและการทำงานของมอเตอร์ไฟตรงแบบขดลวด 3 ขั้ว

วงจรขับมอเตอร์ไฟตรงอย่างง่ายด้วยสวิตช์ แสดงวงจรในรูปที่ 2.40 ประกอบไปด้วย สวิตช์ 4 ตัว นั่นก็คือ S1, S2, S3 และ S4 ซึ่งในรูปตัวอย่างมอเตอร์จะเคลื่อนที่ทิศทางใด ขึ้นอยู่กับการต่อ สวิตช์ทั้ง 4 ตัวนั่นเอง ในสภาวะเริ่มต้น ยังไม่มีการเปิดสวิตช์ที่ตัวใดเลย มอเตอร์จึงไม่ทำงาน เมื่อต้องการให้มอเตอร์หมุนตามเข็มนาฬิกา ให้ทำการต่อวงจร S1 และ S4 ตามรูปที่ 4.2 จะเห็นว่า แรงดัน +V จากแหล่งจ่ายไฟจะถูกต่อเข้ากับขั้วบวกของมอเตอร์ และขั้วลบของแหล่งจ่ายไฟต่อเข้ากับขั้วลบของมอเตอร์ ทำให้เกิดกระแสไหล

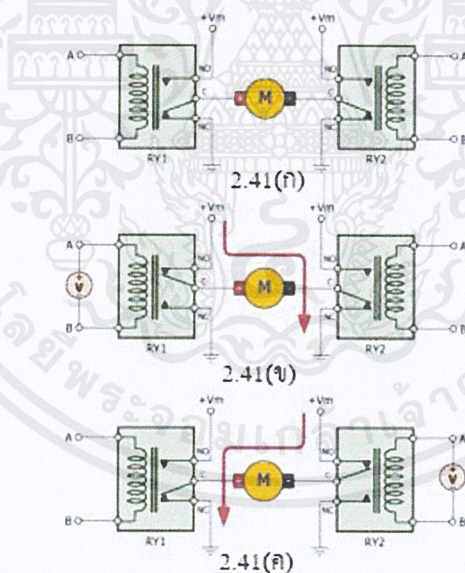
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
 25
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผ่านมอเตอร์ มอเตอร์จึงหมุนตามเข็มนาฬิกา (CW: Clock wise) และเมื่อต้องการให้มอเตอร์หมุนกลับทิศทางหรือหมุนทวนเข็มนาฬิกา (CCW: Counterclockwise) ให้ทำการต่อสวิตช์ S2 และ S3 แทน ในขณะที่ S1 และ S4 เปิดวงจร มอเตอร์ก็จะได้รับแรงดันกลับขั้ว ทำให้กระแสไหลในทิศทางตรงข้าม มอเตอร์จึงหมุนกลับทิศทางกับในตอนแรก

รูปที่ 2.40 หลักการของวงจรขับมอเตอร์ไฟตรงที่ใช้สวิตช์ 4 ตัว

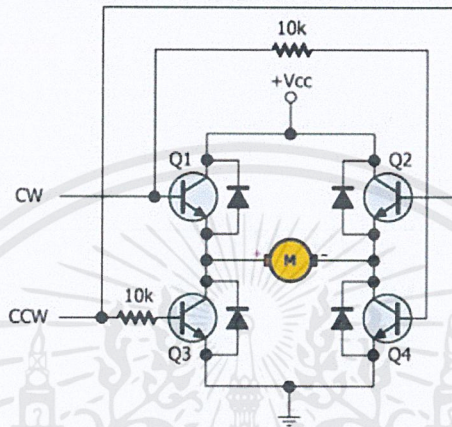
วงจรขับมอเตอร์ไฟตรงอย่างง่ายด้วยรีเลย์ จากวงจรในรูปที่ 2.41 เปลี่ยนสวิตช์เป็นรีเลย์ 2 ตัว คือ RY1 และ RY2 โดยขั้วบวก (+) ของมอเตอร์ต่อกับขาร่วมของรีเลย์ RY1 และขั้วลบ (-) ของมอเตอร์ต่อกับขาร่วมของรีเลย์ RY2 ส่วนที่ขา NO ของทั้งรีเลย์ RY1 และ RY2 ต่ออยู่กับขั้วบวกของแหล่งจ่ายไฟ +Vm ที่จะจ่ายให้มอเตอร์ และขา NC ของทั้งรีเลย์ RY1 และ RY2 ต่อลงกราวด์ จะได้เป็นวงจรขับมอเตอร์ตามรูปที่ 2.41(ก)

รูปที่ 2.41 วงจรขับมอเตอร์ไฟตรงที่ใช้รีเลย์ 2 ตัวแทนสวิตช์ 4 ตัว

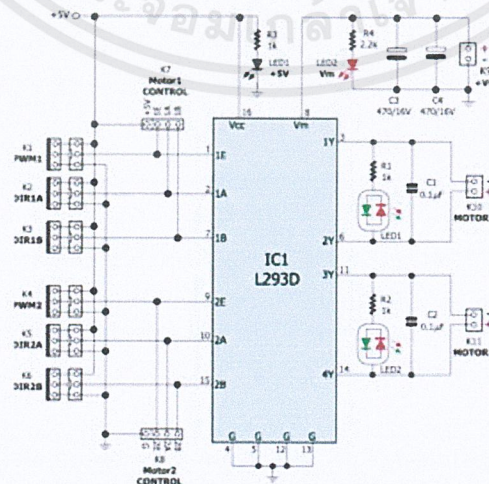
เมื่อจ่ายไฟเพื่อกระตุ้นให้รีเลย์ RY1 ทำงาน จะทำให้หน้าสัมผัสที่ขา NO และ C ของรีเลย์ RY1 ต่อกัน เกิดกระแสไฟฟ้าไหลจาก +Vm เข้าสู่ขั้วบวก (+) ของมอเตอร์ผ่านไปยังขาร่วม (C) ของรีเลย์ RY2 ต่อกับขา NC และลงกราวด์ ทำให้ครบวงจร มอเตอร์จึงทำงานและหมุนในทิศตามเข็มนาฬิกา ดังในรูปที่ 2.41(ข) พิจารณารูปที่ 2.41(ค) เมื่อจ่ายไฟเพื่อกระตุ้นให้รีเลย์ RY2 ทำงาน จะทำให้หน้าสัมผัสที่ขา NO และ C ของ

รีเลย์ RY2 ต่อกัน เกิดกระแสไฟฟ้าไหลจาก +Vm เข้าสู่ขั้วลบ (-) ของมอเตอร์ผ่านไปยังขาร่วม (C) ของรีเลย์ RY1 ซึ่งต่อกับขา NC และลงกราวด์ ทำให้ครบวงจร มอเตอร์จึงทำงานและหมุนในทิศทางวนเข็มนาฬิกา วงจรขับมอเตอร์แบบ H-Bridge ลักษณะของวงจรขับมอเตอร์ทั้งในรูปที่ 2.40 และ 2.41 มีชื่อเรียกว่า วงจรขับแบบ H-Bridge เนื่องจากลักษณะของวงจรคล้ายกับตัวอักษร H ในภาษาอังกฤษ และมีการใช้อุปกรณ์ควบคุม 4 ตัว นอกจากนั้นยังสามารถใช้ อุปกรณ์ที่เรียกว่า ทรานซิสเตอร์ มาทดแทนรีเลย์ ดังแสดงวงจรในรูปที่ 2.42 ด้วย การใช้ทรานซิสเตอร์จะทำให้ขนาดของวงจรเล็กลง

รูปที่ 2.42 ขับมอเตอร์ไฟตรงแบบ H-Bridge ใช้ทรานซิสเตอร์ 4 ตัว ทำงานแทนสวิตช์และรีเลย์

เมื่อส่งสัญญาณลอจิก “1” มาที่อินพุต CW จะทำให้ทรานซิสเตอร์ Q1 และ Q4 ทำงาน เกิดกระแสไฟฟ้าไหลผ่านมอเตอร์ ทำให้มอเตอร์หมุนในทิศทางตามเข็มนาฬิกา ถ้าหากส่งสัญญาณลอจิก “1” มาที่อินพุต CCW จะทำให้ทรานซิสเตอร์ Q2 และ Q3 ทำงานแทน เกิดกระแสไฟฟ้าไหลผ่านมอเตอร์ในอีกทิศทางหนึ่ง ทำให้มอเตอร์หมุนในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา นอกจากนั้นยังมีการใช้ไอซีขับมอเตอร์โดยเฉพาะ นั่นคือ ไอซีเบอร์ L293D ซึ่งภายในบรรจุวงจรขับแบบ H-Bridge 2 ชุด จึงทำให้สามารถขับมอเตอร์ไฟตรงได้ 2 ตัว ในรูปที่ 2.43 เป็นวงจรขับมอเตอร์ที่ใช้ไอซี L293D

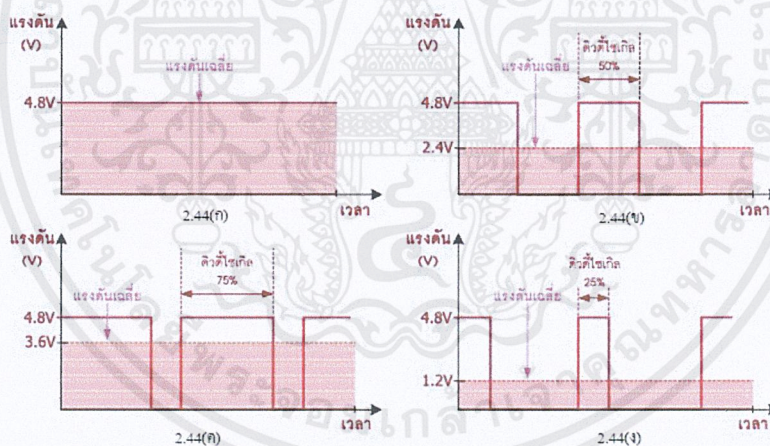

รูปที่ 2.43 วงจรขับมอเตอร์ไฟตรงโดยใช้ไอซี L293D

การขับมอเตอร์แต่ละตัวใช้สายสัญญาณ 3 เส้น เนื่องจากต้องการ ควบคุมทิศทางของมอเตอร์ไปพร้อมๆ กับการควบคุมความเร็วของมอเตอร์ด้วยสัญญาณ PWM สำหรับมอเตอร์ช่องที่ 1 จะใช้อินพุต DIR1A และ DIR1B ในการกำหนดทิศทางการหมุน ส่วนอินพุตรับสัญญาณเพื่อควบคุมความเร็วจะเป็นขา 1E ส่วนมอเตอร์ช่องที่ 2 ใช้อินพุต DIR2A และ DIR2B ส่วนอินพุตควบคุมความเร็วคือขา 2E กำหนดเงื่อนไขในการขับมอเตอร์ของ L293D เป็นดังนี้

- 1) DIRxA = 0, DIRxB = 1 มอเตอร์หมุนทวนเข็มนาฬิกา
- 2) DIRxA = 1, DIRxB = 0 มอเตอร์หมุนตามเข็มนาฬิกา

โดยที่ x คือ 1 หรือ 2 และไอซี L293D จะสามารถทำงานได้เมื่อมีสัญญาณลอจิก “1” ส่งมาที่อินพุต 1E สำหรับมอเตอร์ช่อง 1 และ 2E สำหรับมอเตอร์ช่อง 2 ที่เอาต์พุตของวงจรขับมอเตอร์มี LED สองสีแสดงขีดแรงดันที่จ่าย ให้กับมอเตอร์ ถ้า LED ติดเป็นสีเขียว หมายถึงการจ่ายแรงดันตรงขั้วให้กับมอเตอร์ ถ้าแรงดันที่จ่ายให้กลับขั้ว LED จะติดเป็นสีแดง ควบคุมความเร็วของมอเตอร์ ในการขับมอเตอร์โดยปกติจะป้อนแรงดันไฟตรงให้โดยตรง มอเตอร์จะทำงานเต็มกำลัง ซึ่งอาจมีความเร็วมากเกินไป ดังนั้นการปรับความเร็วของมอเตอร์จึงใช้วิธีลดแรงดันไฟฟ้าที่ป้อนให้กับมอเตอร์ วิธีที่นิยมคือ การป้อนพัลส์ไปขับมอเตอร์ แทน แล้วปรับความกว้างพัลส์ช่วงบวก เพื่อให้ได้ค่าแรงดันเฉลี่ยตามต้องการ วิธีการนี้เรียกว่า พัลส์วิดธ์มอดูเลเตอร์ (PWM)

รูปที่ 2.44 การเปรียบเทียบค่าแรงดันที่เกิดขึ้นเมื่อใช้ PWM

- (ก) ป้อนสัญญาณไฟตรง
- (ข) PWM มีดิวตี้ไซเคิล 50%
- (ค) PWM มีดิวตี้ไซเคิล 75%
- (ง) PWM มีดิวตี้ไซเคิล 25%

โดยความกว้างพัลส์ช่วงบวกเมื่อเทียบกับความกว้างพัลส์ทั้งหมดเรียกว่า ดิวตี้ไซเคิล (duty cycle) โดยจะคิดค่าดิวตี้ไซเคิลเป็นเปอร์เซ็นต์ของค่าความกว้างพัลส์ทั้งหมด ตัวอย่างจากรูปที่ 8.2 มีค่าดิวตี้ไซเคิล 50% หมายถึง ความกว้างของพัลส์ช่วงบวกมีความกว้างเป็น 50% ของความกว้างทั้งหมด ดังนั้นแรงดันเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉลี่ยที่ได้เท่ากับ $(50 \times 4.8) / 100 = 2.4V$ สำหรับรูปที่ 8.3 และ 8.4 เป็นการกำหนดค่าตัวที่ใช้เกิล 75% และ 25% ตามลำดับ

2.11 Solar Panel

Solar Cell หรือ PV มีชื่อเรียกกันไปหลายอย่าง เช่น เซลล์แสงอาทิตย์ เซลล์สุริยะ หรือเซลล์ photovoltaic ซึ่งต่างก็มีที่มาจากคำว่า Photovoltaic โดยแยกออกเป็น photo หมายถึง แสง และ volt หมายถึง แรงดันไฟฟ้า เมื่อรวมคำแล้วหมายถึง กระบวนการผลิตไฟฟ้าจากการตกกระทบของแสงบนวัตถุที่มีความสามารถในการเปลี่ยนพลังงานแสงเป็นพลังงานไฟฟ้าได้โดยตรง แนวความคิดนี้ได้ถูกค้นพบมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1839 แต่เซลล์แสงอาทิตย์ก็ยังไม่ถูกสร้างขึ้นมา จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1954 จึงมีการประดิษฐ์เซลล์แสงอาทิตย์ และได้ถูกนำไปใช้เป็นที่จ่ายพลังงานให้กับดาวเทียมในอวกาศ เมื่อปี ค.ศ. 1959 ดังนั้นสรุปได้ว่า เซลล์แสงอาทิตย์ คือ สิ่งประดิษฐ์ที่ทำจากสารกึ่งตัวนำ เช่น ซิลิคอน (Silicon), แกลเลียม อาร์เซไนด์ (Gallium Arsenide), อินเดียม ฟอสไฟด์ (Indium Phosphide), แคดเมียม เทลเลอไรด์ (Cadmium Telluride) และคอปเปอร์ อินเดียม ไดเซเลไนด์ (Copper Indium Diselenide) เป็นต้น ซึ่งเมื่อได้รับแสงอาทิตย์โดยตรงก็จะเปลี่ยนเป็นพาหะนำไฟฟ้า และจะถูกแยกเป็นประจุไฟฟ้าบวกและลบเพื่อให้เกิดแรงดันไฟฟ้าที่ขั้วทั้งสองของเซลล์แสงอาทิตย์ เมื่อนำขั้วไฟฟ้าของเซลล์แสงอาทิตย์ต่อเข้ากับอุปกรณ์ไฟฟ้า กระแสตรง กระแสไฟฟ้าจะไหลเข้าสู่อุปกรณ์เหล่านั้น ทำให้สามารถทำงานได้ ชนิดของเซลล์แสงอาทิตย์แบ่งตามวัสดุที่ใช้เป็น 3 ชนิดหลักๆ ได้แก่

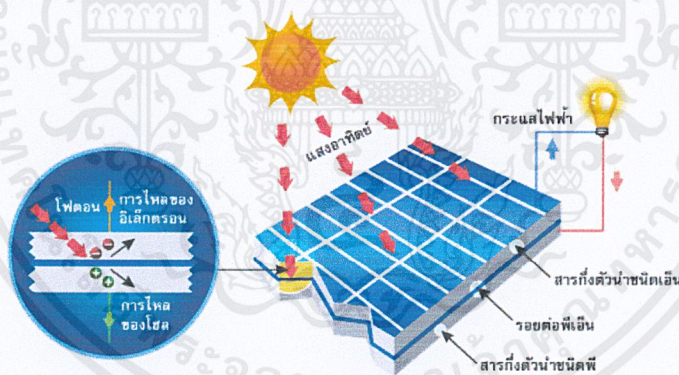

รูปที่ 2.45 เซลล์แสงอาทิตย์

- 1) เซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากซิลิคอน ชนิดผลึกเดี่ยว (Single Crystalline Silicon Solar Cell) หรือที่รู้จักกันในชื่อ Monocrystalline Silicon Solar Cell และชนิดผลึกรวม (Polycrystalline Silicon Solar Cell) ลักษณะเป็นแผ่นซิลิคอนแข็งและบางมาก
- 1) เซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากอะมอร์ฟัสซิลิคอน (Amorphous Silicon Solar Cell) ลักษณะเป็นฟิล์มบางเพียง 0.5 ไมครอน (0.0005 มม.) น้ำหนักเบาและประสิทธิภาพเพียง 5-10%
- 2) เซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากสารกึ่งตัวนำอื่นๆ เช่น แกลเลียม อาร์เซไนด์, แคดเมียม เทลเลอไรด์ และคอปเปอร์ อินเดียม ไดเซเลไนด์ เป็นต้น มีทั้งชนิดผลึกเดี่ยว (Single Crystalline) และผลึกรวม

(Polycrystalline) เซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากแกเลียม อาร์เซไนด์ จะให้ประสิทธิภาพสูงถึง 20-25%

โครงสร้างที่นิยมมากที่สุด ได้แก่ รอยต่อพีเอ็นของสารกึ่งตัวนำ สารกึ่งตัวนำที่ราคาถูกที่สุดและมีมากที่สุดบนโลก คือ ซิลิคอน จึงถูกนำมาสร้างเซลล์แสงอาทิตย์ โดยนำซิลิคอนมาถลุง และผ่านขั้นตอนการทำให้บริสุทธิ์ จนกระทั่งทำให้เป็นผลึก จากนั้นนำมาผ่านกระบวนการแพร่ซึมสารเจือปนเพื่อสร้างรอยต่อพีเอ็น โดยเมื่อเติมสารเจือฟอสฟอรัส จะเป็นสารกึ่งตัวนำชนิดเอ็น (เพราะนำไฟฟ้าด้วยอิเล็กตรอนซึ่งมีประจุลบ) และเมื่อเติมสารเจือโบรอน จะเป็นสารกึ่งตัวนำชนิดพี (เพราะนำไฟฟ้าด้วยโฮลซึ่งมีประจุบวก) ดังนั้นเมื่อนำสารกึ่งตัวนำชนิดพีและเอ็นมาต่อกัน จะเกิดรอยต่อพีเอ็นขึ้น โครงสร้างของเซลล์แสงอาทิตย์ชนิดซิลิคอน อาจมีรูปร่างเป็นแผ่นวงกลมหรือสี่เหลี่ยมจัตุรัส ความหนา 200-400 ไมครอน (0.2-0.4 มม.) ผิวด้านรับแสงจะมีชั้นแพร่ซึมที่มีการนำไฟฟ้า ขั้วไฟฟ้าด้านหน้าที่รับแสงจะมีลักษณะคล้ายก้างปลาเพื่อให้ได้พื้นที่รับแสงมากที่สุด ส่วนขั้วไฟฟ้าด้านหลังเป็นขั้วโลหะเต็มพื้นผิว เมื่อมีแสงอาทิตย์ตกกระทบเซลล์แสงอาทิตย์ จะเกิดการสร้างพาหะนำไฟฟ้าประจุลบและบวกขึ้น ได้แก่ อิเล็กตรอนและ โฮล โครงสร้างรอยต่อพีเอ็นจะทำหน้าที่สร้างสนามไฟฟ้าภายในเซลล์ เพื่อแยกพาหะนำไฟฟ้าชนิดอิเล็กตรอนไปที่ขั้วลบ และพาหะนำไฟฟ้าชนิดโฮลไปที่ขั้วบวก (ปกติที่ฐานจะใช้สารกึ่งตัวนำชนิดพี ขั้วไฟฟ้าด้านหลังจึงเป็นขั้วบวก ส่วนด้านรับแสงใช้สารกึ่งตัวนำชนิดเอ็น ขั้วไฟฟ้าจึงเป็นขั้วลบ) ทำให้เกิดแรงดันไฟฟ้าแบบกระแสตรงที่ขั้วไฟฟ้าทั้งสอง เมื่อต่อให้ครบวงจรไฟฟ้าจะเกิดกระแสไฟฟ้าไหลขึ้น ดังรูปที่ 2.46

รูปที่ 2.46 การทำงานของเซลล์แสงอาทิตย์

ขั้นตอนการผลิตเซลล์แสงอาทิตย์

เซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากซิลิคอนชนิดผลึกเดี่ยว (Single Crystal) หรือ Monocrystalline มีขั้นตอนการผลิต ดังนี้

- 1) นำซิลิคอนที่ถลุงได้มาหลอมเป็นของเหลวที่อุณหภูมิประมาณ 1400 °C แล้วดึงผลึกออกจากของเหลว โดยลดอุณหภูมิลงอย่างช้าๆ จนได้แท่งผลึกซิลิคอนเป็นของแข็ง แล้วนำมาตัดเป็นแว่นๆ
- 2) นำผลึกซิลิคอนที่เป็นแว่น มาแพร่ซึมด้วยสารเจือปนต่างๆ เพื่อสร้างรอยต่อพีเอ็นภายในเตาแพร่ซึมที่มีอุณหภูมิประมาณ 900-1000 °C แล้วนำไปทำขั้นตอนการสะท้อนแสงด้วยเตาออกซิเดชันที่มีอุณหภูมิสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3) ทำขั้วไฟฟ้าสองด้านด้วยการฉาบไอโลหะภายใต้สุญญากาศ เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องนำไปทดสอบประสิทธิภาพด้วยแสงอาทิตย์เทียม และวัดหาคณสมบัติต่างไฟฟ้า

เซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากซิลิคอนชนิดผลึกรวม (Polycrystalline) มีขั้นตอนการผลิต ดังนี้

- 1) นำซิลิคอนที่ถูกละและหลอมละลายเป็นของเหลวแล้วมาเทลงในแบบพิมพ์ เมื่อซิลิคอนแข็งตัว จะได้เป็นแท่งซิลิคอนเป็นแบบผลึกรวม แล้วนำมาตัดเป็นแว่นๆ
- 2) จากนั้นนำมาแพร่ซึมด้วยสารเจือปนต่างๆ และทำขั้วไฟฟ้าสองด้านด้วยวิธีการเช่นเดียวกับที่สร้างเซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากซิลิคอนชนิดผลึกเดี่ยว

เซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากที่ทำจากอะมอร์ฟัสซิลิคอน มีขั้นตอนการผลิต ดังนี้

- 1) ทำการแยกสลายก๊าซซิลเลน (Silane Gas) ให้เป็นอะมอร์ฟัสซิลิคอน โดยใช้อุปกรณ์ที่เรียกว่าเครื่อง Plasma CVD (Chemical Vapor Deposition) เป็นการผ่านก๊าซซิลเลนเข้าไปในกรอบแก้วที่มีขั้วไฟฟ้าความถี่สูง จะทำให้ก๊าซแยกสลายเกิดเป็นพลาสมา และอะตอมของซิลิคอนจะตกลงบนฐานหรือสแตนเลสสตีลที่วางอยู่ในกรอบแก้ว เกิดเป็นฟิล์มบางขนาดไม่เกิน 1 ไมครอน (0.001 มม.)
- 2) ขณะที่แยกสลายก๊าซซิลเลนจะผสมก๊าซฟอสฟีนและไดโบเรนเข้าไปเป็นสารเจือปนเพื่อสร้างรอยต่อพีเอ็นสำหรับใช้เป็นโครงสร้างของเซลล์แสงอาทิตย์
- 3) การทำขั้วไฟฟ้า มักใช้ขั้วไฟฟ้าโปร่งแสงที่ทำจาก ITO (Indium Tin Oxide)

เซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากแกเลียม อาร์เซไนด์ มีขั้นตอนการผลิต ดังนี้

- 1) ขั้นตอนการปลูกชั้นผลึก ใช้เครื่องมือ คือ เตาปลูกชั้นผลึกจากสถานะของเหลว (LPE; Liquid Phase Epitaxy)
- 2) ขั้นตอนการปลูกชั้นผลึกที่เป็นรอยต่อเอ็นพี ใช้เครื่องมือ คือ เครื่องปลูกชั้นผลึกด้วยลำโมเลกุล (MBE; Molecular Beam Epitaxy)

ลักษณะเด่นของเซลล์แสงอาทิตย์

ใช้พลังงานจากธรรมชาติ คือ แสงอาทิตย์ ซึ่งสะอาดและบริสุทธิ์ ไม่ก่อปฏิกิริยาที่จะทำให้สิ่งแวดล้อมเป็นพิษเป็นการนำพลังงานจากแหล่งธรรมชาติมาใช้อย่างคุ้มค่าและไม่มีวันหมดไปจากโลกนี้ สามารถนำไปใช้เพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ทุกพื้นที่บนโลก และได้พลังงานไฟฟ้าใช้โดยตรง ไม่ต้องใช้เชื้อเพลิงอื่นใดนอกจากแสงอาทิตย์ รวมถึงไม่มีการเผาไหม้ จึงไม่ก่อให้เกิดมลภาวะด้านอากาศและน้ำไม่เกิดของเสียขณะใช้งาน จึงไม่มีการปล่อยมลพิษทำลายสิ่งแวดล้อมไม่เกิดเสียงและไม่มีการเคลื่อนไหวขณะใช้งาน จึงไม่เกิดมลภาวะด้านเสียง เป็นอุปกรณ์ที่ติดตั้งอยู่กับที่ และไม่มีชิ้นส่วนใดที่มีการเคลื่อนไหวขณะทำงาน จึงไม่เกิดการสึกหรอ ต้องการการบำรุงรักษาน้อยมาก อายุการใช้งานยืนยาวและประสิทธิภาพคงที่ มีน้ำหนักเบา ติดตั้งง่าย เคลื่อนย้ายสะดวกและรวดเร็ว เนื่องจากมีลักษณะเป็นโมดูล จึงสามารถประกอบได้ตามขนาดที่ต้องการ ช่วยลดปัญหาการสะสมของก๊าซต่างๆ ในบรรยากาศ เช่น คาร์บอนมอนอกไซด์, ซัลเฟอร์ไดออกไซด์, ไฮโดรคาร์บอน และก๊าซไนโตรเจนออกไซด์ ฯลฯ ซึ่งเป็นผลจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงจำพวกน้ำมัน ถ่านหิน และก๊าซธรรมชาติ ล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เกิดปฏิกิริยาเรือนกระจก ทำให้โลกร้อนขึ้น เกิดฝนกรด และอากาศเป็นพิษ ฯลฯ

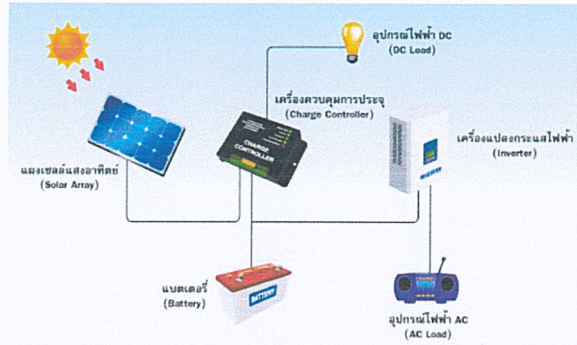
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์สำคัญของระบบการผลิตกระแสไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์

เซลล์แสงอาทิตย์ผลิตไฟฟ้ากระแสตรง จึงนำกระแสไฟฟ้าไปใช้ได้เฉพาะกับอุปกรณ์ไฟฟ้ากระแสตรงเท่านั้น หากต้องการนำไปใช้กับอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้ไฟฟ้ากระแสสลับหรือเก็บสะสมพลังงานไว้ใช้ต่อไป จะต้องใช้ร่วมกับอุปกรณ์อื่นๆ อีก โดยรวมเข้าเป็นระบบที่ผลิตกระแสไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ อุปกรณ์สำคัญๆ มีดังนี้

- 1) แผงเซลล์แสงอาทิตย์ (Solar Module) ทำหน้าที่ที่เปลี่ยนพลังงานแสงอาทิตย์ให้เป็นพลังงานไฟฟ้า ซึ่งเป็นไฟฟ้ากระแสตรงและมีหน่วยเป็นวัตต์ (Watt) มีการนำแผงเซลล์แสงอาทิตย์หลายๆ เซลล์มาต่อกันเป็นแถวหรือเป็นชุด (Solar Array) เพื่อให้ได้พลังงานไฟฟ้าใช้งานตามที่ต้องการ โดยการต่อกันแบบอนุกรม จะเพิ่มแรงดันไฟฟ้า และการต่อกันแบบขนาน จะเพิ่มพลังงานไฟฟ้า หากสถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์แตกต่างกัน ก็จะมีผลให้ปริมาณของค่าเฉลี่ยพลังงานสูงสุดในหนึ่งวันไม่เท่ากันด้วย รวมถึงอุณหภูมิก็มีผลต่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า หากอุณหภูมิสูงขึ้น การผลิตพลังงานไฟฟ้าจะลดลง
- 2) เครื่องควบคุมการประจุ (Charge Controller) ทำหน้าที่ประจุกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้จากแผงเซลล์แสงอาทิตย์เข้าสู่แบตเตอรี่ และควบคุมการประจุกระแสไฟฟ้าให้มีปริมาณเหมาะสมกับแบตเตอรี่ เพื่อยืดอายุการใช้งานของแบตเตอรี่ รวมถึงการจ่ายกระแสไฟฟ้าออกจากแบตเตอรี่ด้วย ดังนั้น การทำงานของเครื่องควบคุมการประจุ คือ เมื่อประจุกระแสไฟฟ้าเข้าสู่แบตเตอรี่จนเต็มแล้ว จะหยุดหรือลดการประจุกระแสไฟฟ้า (และมักจะมีคุณสมบัติในการตัดการจ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับอุปกรณ์ไฟฟ้า กรณีแรงดันของแบตเตอรี่ลดลงด้วย) ระบบพลังงานแสงอาทิตย์จะใช้เครื่องควบคุมการประจุกระแสไฟฟ้าในกรณีที่มีการเก็บพลังงานไฟฟ้าไว้ในแบตเตอรี่เท่านั้น
- 3) แบตเตอรี่ (Battery) ทำหน้าที่เป็นตัวเก็บพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้จากแผงเซลล์แสงอาทิตย์ไว้ใช้เวลาที่ต้องการ เช่น เวลาที่ไม่มีแสงอาทิตย์ เวลากลางคืน หรือนำไปประยุกต์ใช้งานอื่นๆ แบตเตอรี่มีหลายชนิดและหลายขนาดให้เลือกใช้งานตามความเหมาะสม
- 4) เครื่องแปลงกระแสไฟฟ้า (Inverter) ทำหน้าที่แปลงพลังงานไฟฟ้าจากกระแสตรง (DC) ที่ผลิตได้จากแผงเซลล์แสงอาทิตย์ ให้เป็นพลังงานไฟฟ้ากระแสสลับ (AC) เพื่อให้สามารถใช้ได้กับอุปกรณ์ไฟฟ้ากระแสสลับ แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ Sine Wave Inverter ใช้ได้กับอุปกรณ์ไฟฟ้ากระแสสลับทุกชนิด และ Modified Sine Wave Inverter ใช้ได้กับอุปกรณ์ไฟฟ้ากระแสสลับที่ไม่มีส่วนประกอบของมอเตอร์และหลอดฟลูออเรสเซนต์ที่เป็น Electronic ballast
- 5) ระบบป้องกันฟ้าผ่า (Lightning Protection) ทำหน้าที่ป้องกันความเสียหายที่เกิดกับอุปกรณ์ไฟฟ้าเมื่อฟ้าผ่า หรือเกิดการเหนี่ยวนำทำให้ความต่างศักย์สูง ในระบบทั่วไปมักไม่ใช้อุปกรณ์นี้ จะใช้สำหรับระบบขนาดใหญ่และมีความสำคัญเท่านั้น รวมถึงต้องมีระบบสายดินที่มีประสิทธิภาพด้วย

รูปที่ 2.47 อุปกรณ์สำคัญของระบบการผลิตกระแสไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการ

3.1 กล่าวนำ

ในการออกแบบเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติที่สามารถใช้ได้จริงนั้น จะต้องมีการศึกษาโครงสร้างทั้งทางด้านโครงสร้างภายนอกของอุปกรณ์ และโครงสร้างของการเขียนโปรแกรม ซึ่งมีบอร์ด Arduino เป็นคอนโทรลเลอร์ โดยมีการออกแบบ ทดสอบ และปรับปรุง ซึ่งสามารถอธิบายได้ตามขั้นตอนดังนี้

3.2 Block diagram

จากหลักการของเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติที่กำหนดไว้ คือ จะตรวจสอบคำสั่งเปิด-ปิดจาก Blynk Application ก่อน แล้วจึงตรวจสอบตำแหน่งของอุปกรณ์จากลอจิกของลิมิตสวิตช์ 2 ตัว ทั้งซ้าย และขวา โดยทำการแบ่งเป็น 3 กรณี ได้แก่

1) อุปกรณ์เริ่มต้นจากด้านซ้าย

เมื่อเริ่มต้นด้วย $\text{limitswitch_left} = 0$ & $\text{limitswitch_right} = 1$ จะสั่งการให้อุปกรณ์เคลื่อนที่ไปทางขวา และแปรงทำความสะอาดโซลาร์เซลล์หมุนตามเข็มนาฬิกา เมื่อเริ่มเคลื่อนที่ทำให้ลิมิตสวิตช์ด้านซ้ายขึ้นมาแตะกับแผงโซลาร์เซลล์ ทำให้ $\text{limitswitch_left} = 1$ & $\text{limitswitch_right} = 1$ เคลื่อนที่แบบเดิม และเมื่อเคลื่อนที่ไปสุดขอบแผงโซลาร์เซลล์ทำให้ลิมิตสวิตช์ด้านขวาตกจากขอบ $\text{limitswitch_left} = 1$ & $\text{limitswitch_right} = 0$ จะทำการเคลื่อนที่กลับไปทางเดิม และแปรงทำความสะอาดโซลาร์เซลล์หมุนทวนเข็มนาฬิกา

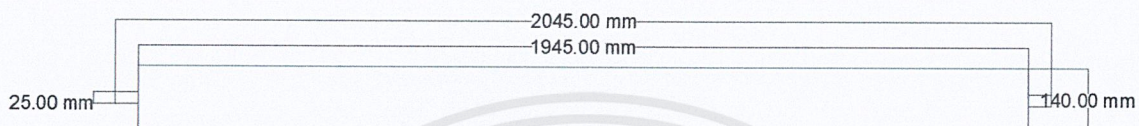
2) อุปกรณ์เริ่มต้นจากด้านขวา

เมื่อเริ่มต้นด้วย $\text{limitswitch_left} = 1$ & $\text{limitswitch_right} = 0$ จะสั่งการให้อุปกรณ์เคลื่อนที่ไปทางซ้าย และแปรงทำความสะอาดโซลาร์เซลล์หมุนทวนเข็มนาฬิกา เมื่อเริ่มเคลื่อนที่ทำให้ลิมิตสวิตช์ด้านขวามาแตะกับแผงโซลาร์เซลล์ ทำให้ $\text{limitswitch_left} = 1$ & $\text{limitswitch_right} = 1$ เคลื่อนที่แบบเดิม และเมื่อเคลื่อนที่ไปสุดขอบแผงโซลาร์เซลล์ทำให้ลิมิตสวิตช์ด้านซ้ายตกจากขอบ $\text{limitswitch_left} = 0$ & $\text{limitswitch_right} = 1$ จะทำการเคลื่อนที่กลับไปทางเดิม และแปรงทำความสะอาดโซลาร์เซลล์หมุนตามเข็มนาฬิกา

3) อุปกรณ์เริ่มต้นจากกึ่งกลาง

เมื่อเริ่มต้นด้วย $\text{limitswitch_left} = 1$ & $\text{limitswitch_right} = 1$ จะสั่งการให้อุปกรณ์ทำงานตามกรณีที่ 1) นั่นคือกำหนดให้เคลื่อนที่ทางขวา และแปรงทำความสะอาดโซลาร์เซลล์หมุนตามเข็มนาฬิกาจนสุดขอบ แล้วจึงกลับเข้า loop ตามปกติ

กับขอบ คือ 2005 mm. และความกว้างเฉพาะส่วนที่เป็นโซล่าเซลล์ คือ 1945 mm. จึงกำหนดขนาดแปรงทำความสะอาดโซล่าเซลล์ให้มีความยาว (L) 1945 mm. มีความยาวรวมเพลลา (TL) 2045 mm. ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางทั้งหมด (OD) 140 mm. ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพลลา 25 mm. และใช้ขนแปรงชนิดไนลอน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.4 mm ดังรูปที่ 3.2 ซึ่งมีความเหมาะสมกับการทำความสะอาดแผงโซล่าเซลล์ ไม่นิ่มหรือแข็งจนเกินไป ต่อไปเป็นการคัดเลือกอุปกรณ์ที่จะนำมาติดตั้งในเครื่องทำความสะอาดแผงโซล่าเซลล์อัตโนมัติ เพื่อนำขนาดมาทำการออกแบบขั้นต่อไป

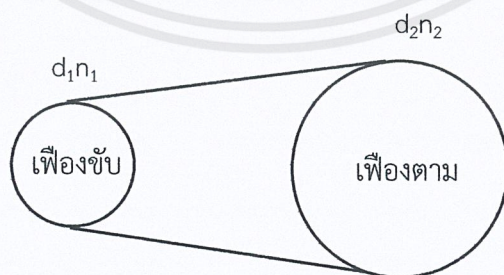
รูปที่ 3.2 แบบสั่งทำแปรงทำความสะอาดโซล่าเซลล์

รูปที่ 3.3 ตัวอย่างแปรงทำความสะอาดโซล่าเซลล์

3.3.2 ล้อ เฟืองขับ และเฟืองตาม

เลือกใช้ล้อขนาด 2 นิ้วเส้นรอบวง = $2\pi r$

รูปที่ 3.4 การคำนวณการเลือกขนาดเฟืองขับ และเฟืองตาม

โดย d_1 = เส้นผ่านศูนย์กลางเฟืองขับ

d_2 = เส้นผ่านศูนย์กลางเฟืองตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

n_1 = ความเร็วรอบเฟืองขับ

n_2 = ความเร็วรอบเฟืองตาม

เมื่อต้องการให้เฟืองตามหมุนด้วยความเร็ว 37.5 rpm จึงเลือกใช้มอเตอร์ความเร็วรอบ 50 rpm

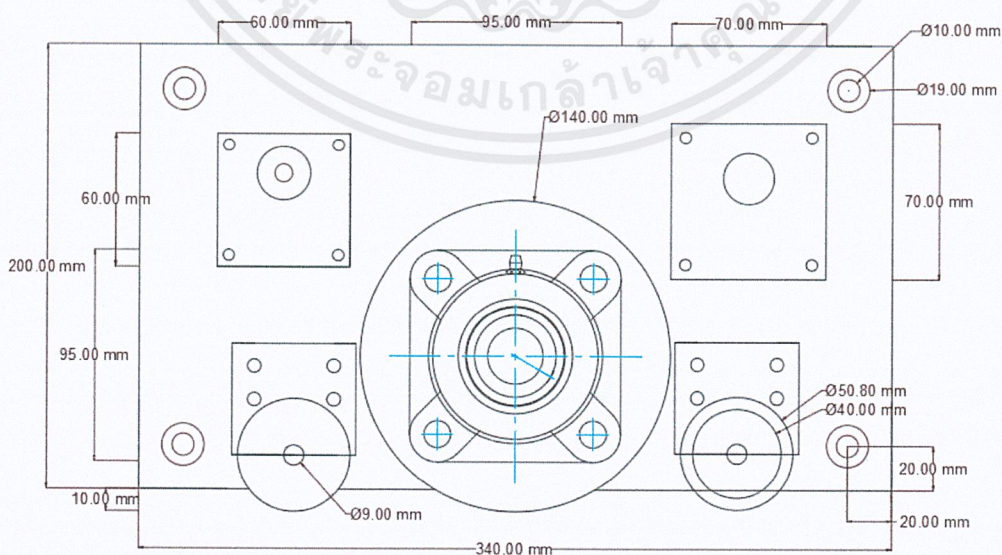
คำนวณจาก $d_1 n_1 = d_2 n_2$ (3.1)

เพราะฉะนั้นจึงเลือกใช้เฟืองตามขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4 cm. และเฟืองขับขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 cm. อ้างอิงจากขนาดล้อ ไม่ให้ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของเฟืองตามใหญ่กว่าขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของล้อ ซึ่งมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 5.08 cm. และต้องการให้เฟืองตามหมุนด้วยความเร็ว 250 rpm จึงเลือกใช้มอเตอร์ความเร็วรอบ 500 rpm คำนวณจาก สมการที่ (3.1) เพราะฉะนั้นจึงเลือกใช้เฟืองตามขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 8 cm. และเฟืองขับขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4 cm. อ้างอิงจากที่ขายในท้องตลาด หลังจากทำการคัดเลือก Specification ของอุปกรณ์ที่จะนำมาติดตั้งในเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ ต่อมาเป็นการวัดขนาดของอุปกรณ์ที่จะนำมาติดตั้งในเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ เพื่อนำไปเขียนแบบเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติต่อไป

3.3.4 Front View

จัดตำแหน่งอุปกรณ์ที่ผ่านการคัดเลือก และทราบขนาดเรียบร้อยแล้ว ลงบนแผ่นเพลทสำหรับยึดเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ ดังรูปที่ 3.5 โดยมีอุปกรณ์ ได้แก่

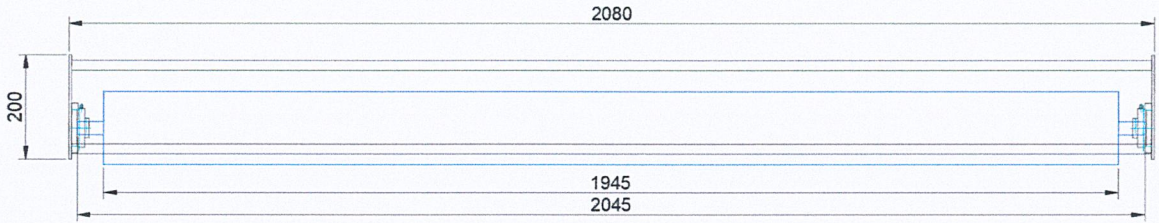
- 1) มอเตอร์เกียร์ 12V 15W 500 rpm
- 2) มอเตอร์เกียร์ 12V 36W 50 rpm
- 3) เฟืองขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 , 4 และ 8 cm.
- 4) ล้อขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 5.08 cm.
- 5) ลูกปืนตุ๊กตา (Bearing Unit) SKF UCF205 25mm.
- 6) แปรงทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์ OD 140 mm. เส้นผ่านศูนย์กลางเพลท 25 mm.

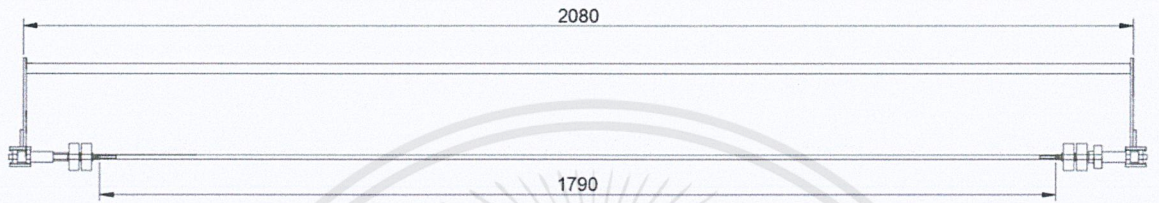
รูปที่ 3.5 แบบ Front View

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.5 Side View

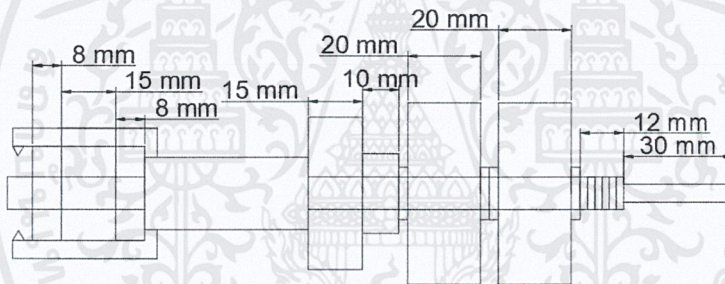

รูปที่ 3.6 แบบ Side View ขณะใส่แปรงทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์

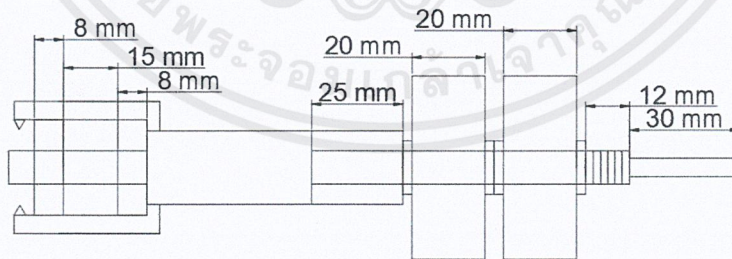

รูปที่ 3.7 แบบชุดขับเคลื่อนที่ประกอบด้วยเฟือง

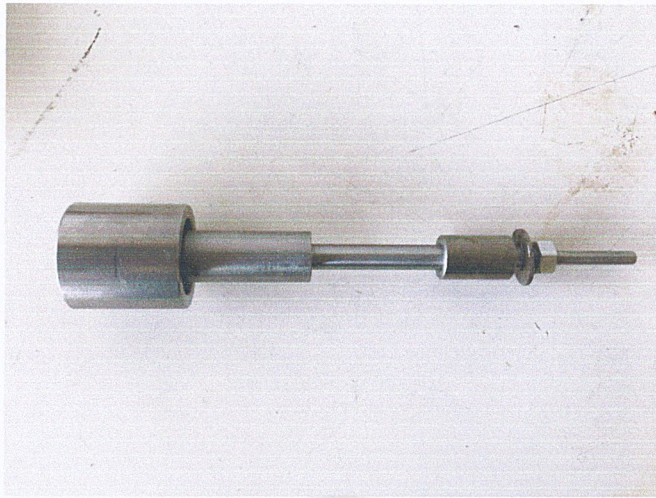
3.3.6 ชุดขับเคลื่อน

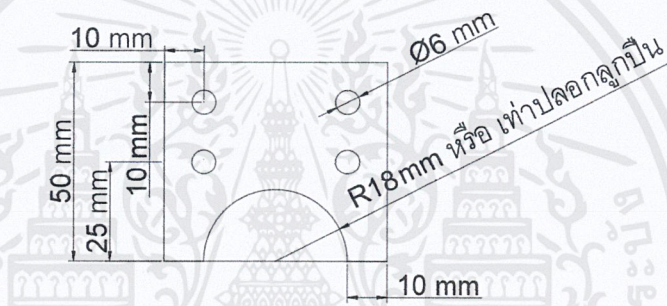
รูปที่ 3.8 แบบชุดขับเคลื่อนที่ประกอบด้วยเฟือง

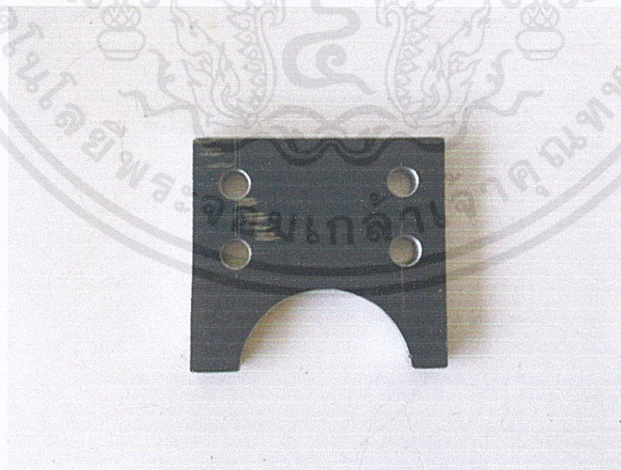
รูปที่ 3.9 แบบชุดขับเคลื่อนที่ไม่ประกอบด้วยเฟือง

รูปที่ 3.10 ชุดขับเคลื่อน

รูปที่ 3.11 แบบแผ่นยึดชุดขับเคลื่อน

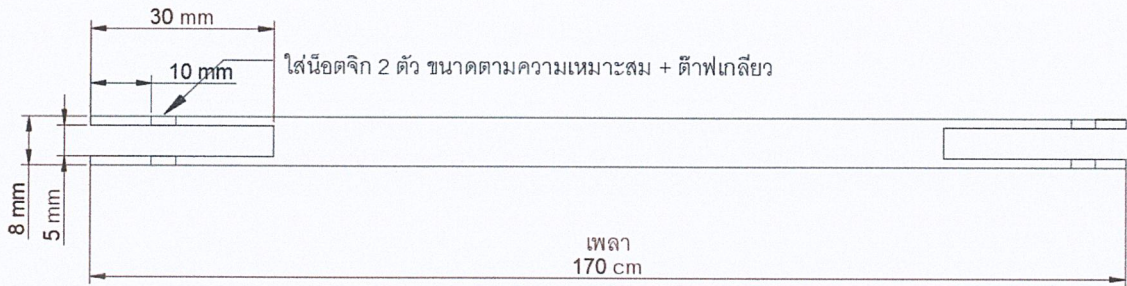
รูปที่ 3.12 แผ่นยึดชุดขับเคลื่อน

3.3.7 เขียนแบบเพลลาขับเคลื่อน

จากรูปที่ 3.13 ทำการเขียนแบบเพลลาขับเคลื่อนของเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ โดยคำนวณจากความยาวทั้งหมดของอุปกรณ์ และความยาวของชุดขับเคลื่อน พบว่าต้องการเพลลาที่มีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

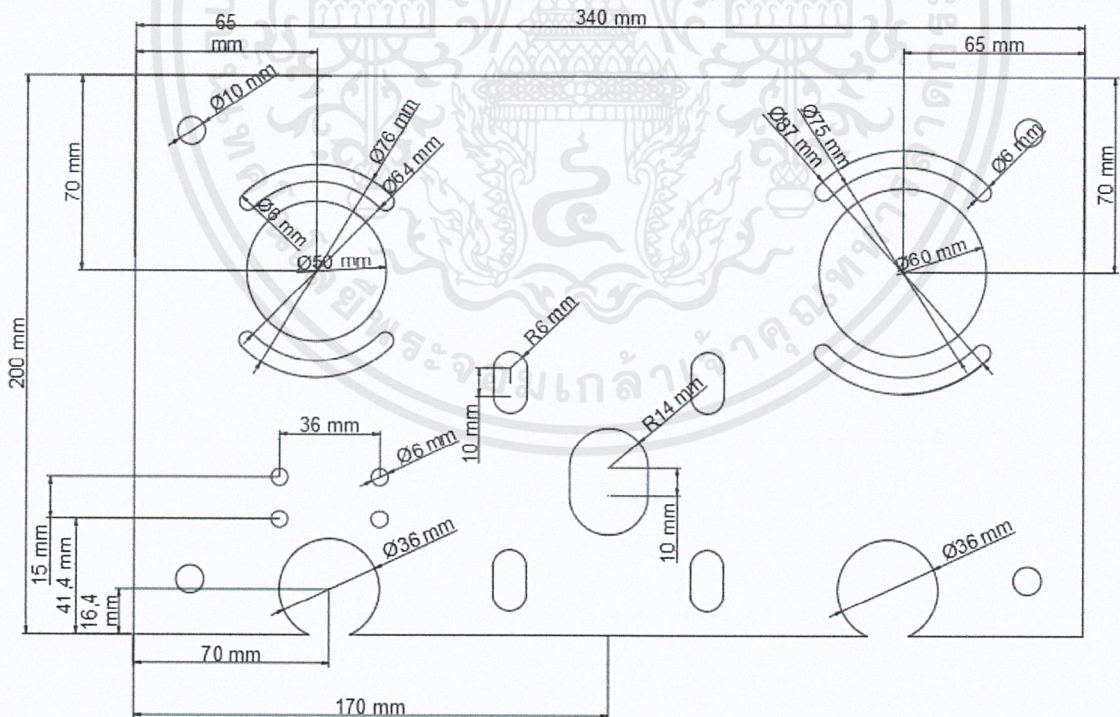
ยาว 179 เซนติเมตร ซึ่งใช้เพลาลึกขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 8 มิลลิเมตร คว้านรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 5 มิลลิเมตร เพื่อใส่เดือยที่หัว และท้ายของเพลาลึก เจาะรูแนวตั้งฉากทะลุแกนเพลาลึกเพื่อใส่ น็อตจิกเพลาลึก ซึ่งเป็นตัวยึดไม่ให้เพลาลึกหมุนอย่างอิสระ

รูปที่ 3.13 การเขียนแบบเพลาลึกขับเคลื่อน

3.3.8 เขียนแบบเพื่อเจาะรูแผ่นอลูมิเนียมยึดอุปกรณ์

หลังจากได้แบบที่แน่นอน จึงทำการวัดขนาดรูเพื่อเจาะแผ่นอลูมิเนียม เพื่อนำอุปกรณ์ทั้งหมดมายึดกับแผ่นอลูมิเนียมให้พอดีกัน เซาะร่องเพื่อจะได้สามารถปรับระดับของแปรงทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์ให้สัมผัสลงพื้นมากหรือน้อยตามต้องการ และเซาะร่องน็อตสำหรับยึดมอเตอร์เกียร์เพื่อให้สามารถตั้งสายพาน หรือเปลี่ยนสายพานได้ตามความเหมาะสม ดังรูปที่ 3.14 และ 3.15

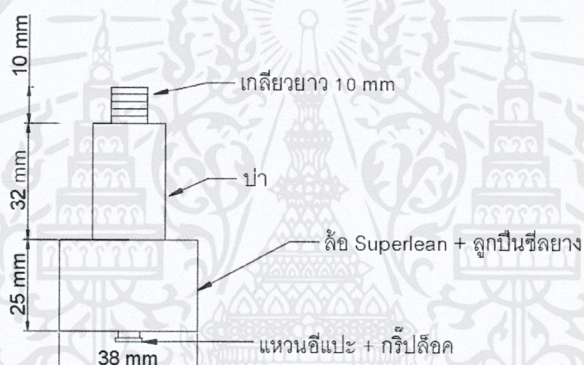

รูปที่ 3.14 แบบเจาะรูแผ่นอลูมิเนียม

รูปที่ 3.15 การเจาะรูแผ่นอลูมิเนียม

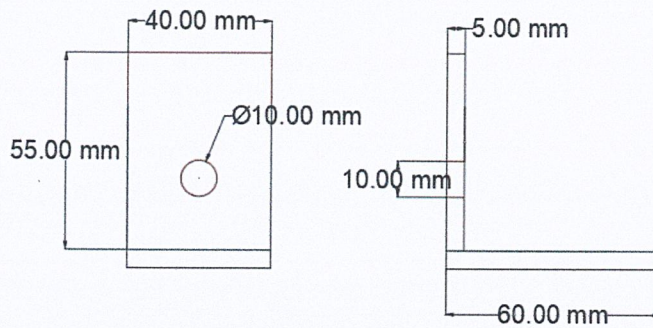
3.3.9 ล้อประกอบ และแผ่นยึดล้อประกอบ

รูปที่ 3.16 แบบล้อประกอบ

รูปที่ 3.17 ล้อประกอบ

รูปที่ 3.18 แบบแผ่นยึดล้อประกอบ

3.3.10 ประกอบชิ้นส่วนอุปกรณ์

- 1) ประกอบตัวยึดล้อกับแผ่นอลูมิเนียมโดยใช้มือตัดตัวผู้ แหวนรอง แหวนอีแปะ และน็อตตัวเมียทั้ง 2 ด้าน ดังรูปที่ 3.19

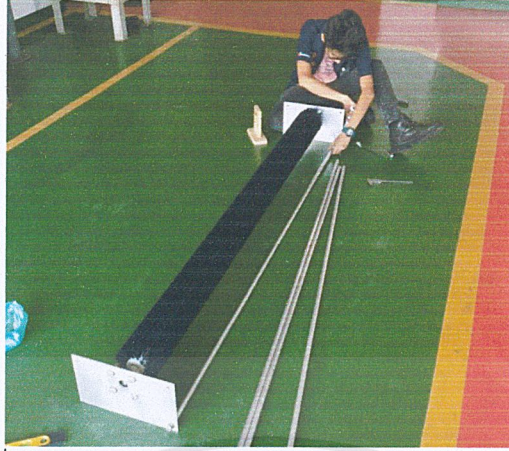
รูปที่ 3.19 การยึดตัวยึดล้อกับแผ่นอลูมิเนียม

- 2) ตัดฟเกลียวที่อลูมิเนียมเพื่อยึดแผ่นอลูมิเนียมทั้งหัว และท้าย ดังรูปที่ 3.20

รูปที่ 3.20 การตัดฟเกลียวที่อลูมิเนียม

3) ประกอบแผ่นอลูมิเนียมเข้ากับท่ออลูมิเนียมเพื่อค้ำโครงสร้างให้แข็งแรง ดังรูป 3.21

รูปที่ 3.21 การประกอบแผ่นอลูมิเนียมกับท่ออลูมิเนียม

4) ประกอบชุดขับเคลื่อน และมอเตอร์กับแผ่นอลูมิเนียม

5) ประกอบล้อประกอบ และแผ่นยึดล้อประกอบ

3.3.11 คำนวณขนาดของแบตเตอรี่

กำหนดให้เครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติเคลื่อนที่ 6 m. / 1 นาที จากการคำนวณความเร็วรอบของล้อ 37.5 rpm เครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติประกอบด้วย

1) มอเตอร์เกียร์ 12 V 15 W จำนวน 1 ตัว

2) มอเตอร์เกียร์ 12 V 36 W จำนวน 1 ตัว

กำลังไฟรวม = 15 W + 36 W = 51 W

โดยเลือกใช้แบตเตอรี่ขนาด 12 V 20 Ah

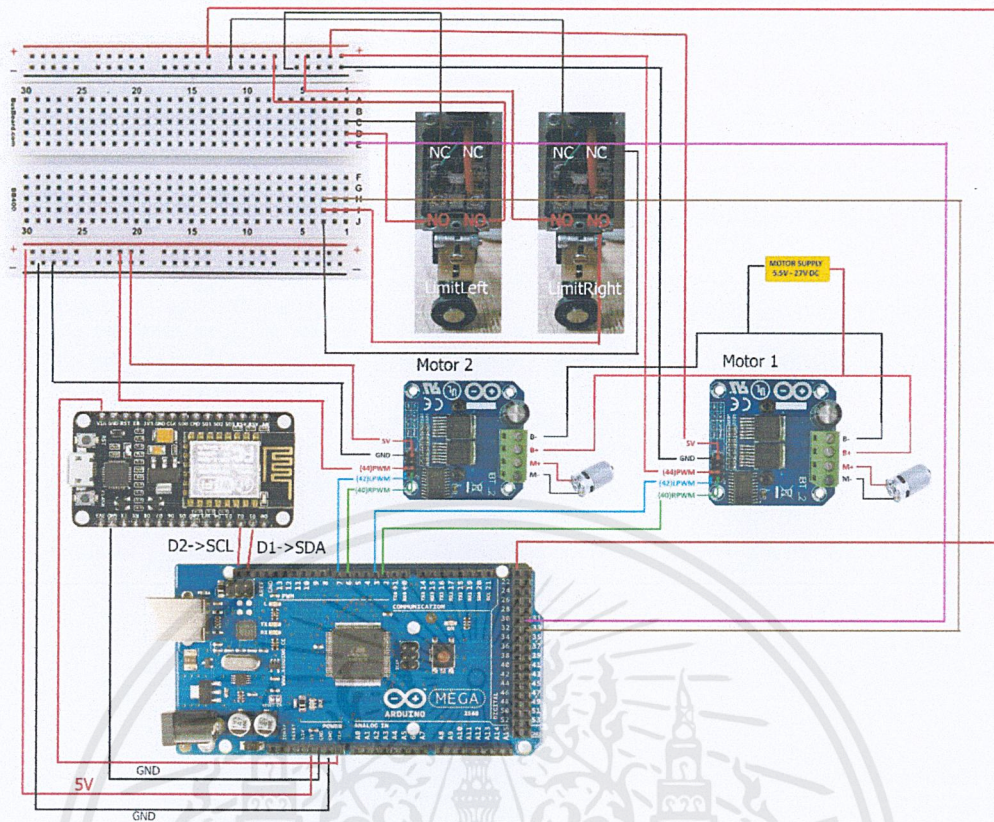
กำลังไฟฟ้าของแบตเตอรี่ = $IV = 20 \times 12 = 240$ W

แบตเตอรี่จะสามารถใช้งานได้ $240/51 = 4.71$ ชั่วโมง หรือ 4 ชั่วโมง 42 นาที

ซึ่งถ้าคิดจากความจุแบตเตอรี่ 70% จะใช้งานได้ 3 ชั่วโมง 18 นาที หรือ 1,188 เมตร

3.4 ออกแบบวงจร

นำอุปกรณ์ทั้งหมดที่เตรียมไว้ ได้แก่ บอร์ด Arduino Mega 2560, NodeMCU, Motor Drive Module BTS7960, DC Motor, Limit Switch, Battery และ บอร์ดทดลอง มาต่อเป็นวงจรดังรูปที่ 3.22

รูปที่ 3.22 วงจรของเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ

3.5 ออกแบบโปรแกรม Arduino Mega 2560

I2C เป็นโปรโตคอลที่ใช้การสื่อสารแบบซิงโครนัส โดยอาจมีการใช้ชื่ออื่นในการเรียก เช่น 2-wire สำหรับในประเทศไทยมักใช้คำว่า ไอ-สแควร์-ซี (I-squared-C) หรือ ไอ-ทู-ซี (I-two-C) ใช้สายจำนวน 2 เส้น ในการสื่อสาร ได้แก่ Serial Data (SDA) – เป็นขาที่ใช้รับ-ส่งข้อมูล และ Serial Clock (SCL) – เป็นขาที่ใช้ควบคุมการรับ-ส่งข้อมูลของอุปกรณ์ปลายทาง โดยโปรโตคอลแบบ I2C รองรับการทำงานต่ออุปกรณ์ตัวลูก (ไมโครคอนโทรลเลอร์ถือเป็นตัวแม่) มากกว่า 1 ตัว โดยแต่ละตัวจะมีเลขประจำตัวที่เรียกว่า Address เป็นตัวกำหนด หากต้องการคุยกับอุปกรณ์ตัวลูกต้องมีการอ้างอิง Address ก่อนเสมอ โดยได้ออกแบบวงจรของเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ ให้มีบอร์ด Arduino Mega 2560 และ NodeMCU จึงให้ NodeMCU เป็นตัวลูก (I2C Slave) เพื่อรับสัญญาณ WIFI ให้ตัวแม่ (I2C Master) ซึ่งจำเป็นต้องเปิดการเชื่อมต่อแบบ I2C โดยใช้คำสั่ง `#include<Wire.h>` และกำหนด PIN และตัวแปร โดยเลือกใช้ตัวแปรดังนี้

- 1) `uint8_t` หรือ `unsigned char` เป็นชนิดตัวแปรพื้นฐาน สำหรับเก็บข้อมูลตัวเลข แบบจำนวนเต็มเก็บค่าได้ 0-255
- 2) `const uint8_t` เป็นค่าคงที่สัญลักษณ์ (Symbolic Constant) สามารถแทนด้วย `#define` แล้วตามด้วยค่าคงที่ที่ต้องการ ได้เช่นกัน
- 3) `boolean` หรือ `bool` ใช้สำหรับเก็บข้อมูลที่เป็นตรรกะ คือ True และ False
- 4) `String` ใช้สำหรับเก็บข้อมูลที่เป็นข้อความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตั้งค่าโดยใช้คำสั่ง Wire.begin เป็นการกำหนดหมายเลขประจำตัวของอุปกรณ์ที่จะสื่อสาร ซึ่งในกรณีนี้จะกำหนด address = 8 โดยต่อไปจึงใช้คำสั่ง Wire.begin(8) และ ใช้คำสั่ง Wire.onReceive (recieveEvent) เมื่อมีการรับข้อมูลให้ทำในฟังก์ชัน recieveEvent และ ใช้คำสั่ง Wire.onRequest (requestEvent) เมื่อมีส่งข้อมูลให้ทำในฟังก์ชัน requestEvent ต่อไปจะกล่าวถึงฟังก์ชันย่อยของโปรแกรม

- limitSwitch_Left1 เก็บค่าลอจิกที่ได้จาก limitSwitch_Pin_Left1 ซึ่งต่อจากขา 31
- limitSwitch_Right1 เก็บค่าลอจิกที่ได้จาก limitSwitch_Pin_Right1 ซึ่งต่อจากขา 33

void toIndexLeft()

- สั่งให้ขา MBrush_Left และ MWheel_Left ทำงานที่ 255
- เมื่อเคลื่อนที่สุดขอบด้านซ้ายให้หยุดเคลื่อนที่

void toIndexRight()

- สั่งให้ขา MBrush_Right และ MWheel_Right ทำงานที่ 255
- เมื่อเคลื่อนที่สุดขอบด้านขวาให้หยุดเคลื่อนที่

void startLeft()

- สั่งให้ทำตามฟังก์ชัน toIndexRight ก่อนแล้วจึง toIndexLeft

void startRight()

- สั่งให้ทำตามฟังก์ชัน toIndexLeft ก่อนแล้วจึง toIndexRight

void recieveEvent(int howmany)

ฟังก์ชัน Wire.available() ใช้ตรวจสอบว่ามีข้อมูลจากตัวลูกส่งเข้ามาเท่าใด มีหน่วยเป็นไบต์ และมีรูปแบบการใช้งาน คือ int Wire.available(); ไม่มีค่าพารามิเตอร์ และมีการตอบกลับมาเป็นความยาวข้อมูลที่ส่งเข้ามา มีหน่วยเป็นไบต์ และฟังก์ชัน Wire.read() ใช้อ่านค่าที่อุปกรณ์ตัวลูกส่งเข้ามา โดยอ่านได้ครั้งละ 1 ไบต์ มีรูปแบบการใช้งาน คือ byte Wire.read(); ไม่มีพารามิเตอร์ และตอบกลับเป็นข้อมูลที่อ่านได้จำนวน 1 ไบต์ ในกรณีนี้เป็นฟังก์ชันอ่านข้อมูลจากอีกบอร์ด กำหนดตัวแปร c เป็นตัวรับค่า โดยจะรับมาทีละ 1 ไบต์ โดยเราต้องการนำมาต่อเป็นประโยคจึงนำไปเก็บไว้ใน strNode จากนั้นแปลงกลับเป็น int โดยใช้คำสั่ง .toInt() มาเก็บในตัวแปร as จากนั้นทำเงื่อนไข ถ้า as==1 เขียน statusBlynk = false และถ้า as==0 statusBlynk = false ลงใน loop ของ if ทางด้านบน

void requestEvent()

- สั่งให้ส่งค่า 1 เมื่อ statustoNode = 1
- สั่งให้ส่งค่า 0 เมื่อ statustoNode = 0

void loop()

กำหนดเงื่อนไขการเคลื่อนที่ของอุปกรณ์ทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ โดยแบ่งเป็น 3 กรณี ได้แก่

1) อุปกรณ์เริ่มต้นจากด้ายซ้าย

เมื่อเริ่มต้นด้วย $\text{limitswitch_left} = 0$ & $\text{limitswitch_right} = 1$ จะสั่งการให้อุปกรณ์เคลื่อนที่ไปทางขวา และแปร่งทำความสะอาดโซลาร์เซลล์หมุนตามเข็มนาฬิกา เมื่อเริ่มเคลื่อนที่ทำให้ลิมิตสวิตช์ด้านซ้ายขึ้นมาแตะกับแผงโซลาร์เซลล์ ทำให้ $\text{limitswitch_left} = 1$ & $\text{limitswitch_right} = 1$ เคลื่อนที่แบบเดิม และเมื่อเคลื่อนที่ไปสุดขอบแผงโซลาร์เซลล์ทำให้ลิมิตสวิตช์ด้านขวาตกลงขอบ $\text{limitswitch_left} = 1$ & $\text{limitswitch_right} = 0$ จะทำการเคลื่อนที่กลับไปทางเดิม และแปร่งทำความสะอาดโซลาร์เซลล์หมุนทวนเข็มนาฬิกา

2) อุปกรณ์เริ่มต้นจากด้ายขวา

เมื่อเริ่มต้นด้วย $\text{limitswitch_left} = 1$ & $\text{limitswitch_right} = 0$ จะสั่งการให้อุปกรณ์เคลื่อนที่ไปทางซ้าย และแปร่งทำความสะอาดโซลาร์เซลล์หมุนทวนเข็มนาฬิกา เมื่อเริ่มเคลื่อนที่ทำให้ลิมิตสวิตช์ด้านขวาขึ้นมาแตะกับแผงโซลาร์เซลล์ ทำให้ $\text{limitswitch_left} = 1$ & $\text{limitswitch_right} = 1$ เคลื่อนที่แบบเดิม และเมื่อเคลื่อนที่ไปสุดขอบแผงโซลาร์เซลล์ทำให้ลิมิตสวิตช์ด้านซ้ายตกลงขอบ $\text{limitswitch_left} = 0$ & $\text{limitswitch_right} = 1$ จะทำการเคลื่อนที่กลับไปทางเดิม และแปร่งทำความสะอาดโซลาร์เซลล์หมุนตามเข็มนาฬิกา

3) อุปกรณ์เริ่มต้นจากกึ่งกลาง

เมื่อเริ่มต้นด้วย $\text{limitswitch_left} = 1$ & $\text{limitswitch_right} = 1$ จะสั่งการให้อุปกรณ์ทำงานตามกรณีที่ 1) นั่นคือกำหนดให้เคลื่อนที่ทางขวา และแปร่งทำความสะอาดโซลาร์เซลล์หมุนตามเข็มนาฬิกาจนสุดขอบ แล้วจึงกลับเข้า loop ตามปกติ

3.6 ออกแบบโปรแกรม NodeMCU

โดยทำการเปิดใช้ Library ทั้ง I2C, ESP8266 และ BLYNK นำ TOKEN ที่ได้รับจากอีเมลล์, USER, PASSWORD ของ WIFI ใส่ลงไป และตั้งให้ LED ใน BLYNK Application รับ Input จากขา Virtual V0 ให้ตัวแปร sw เก็บค่า BLYNK_WRITE จากขา Virtual V1 และแสดงค่า sw ตั้งค่าโดยการเริ่มต้นสื่อสารจะต้องเรียกใช้ `Wire.begin()` เพื่อกำหนดขาที่จะใช้เป็น SCL และ SDA ซึ่งมีรูปแบบการใช้งานคือ `void Wire.begin(int sda=xx, int scl=xx);` โดย (int) sda คือ หมายเลขขา GPIO ที่ต้องการใช้เป็นขา SDA และ (int) scl คือ หมายเลขขา GPIO ที่ต้องการใช้เป็นขา SCL และไม่มีคำสั่งกลับ หากไม่มีการกำหนดค่าในพารามิเตอร์ sda และ scl โปรแกรมจะไปใช้ขาตาม Pinout ซึ่งใน NodeMCU จะใช้ขา GPIO22 เป็น SCL และขา GPIO21 เป็น SDA โดยในโปรแกรมนี้นี้จะกำหนดให้ SDA และ SCL เป็น D1 และ D2 ตามลำดับ

`Void loop()`

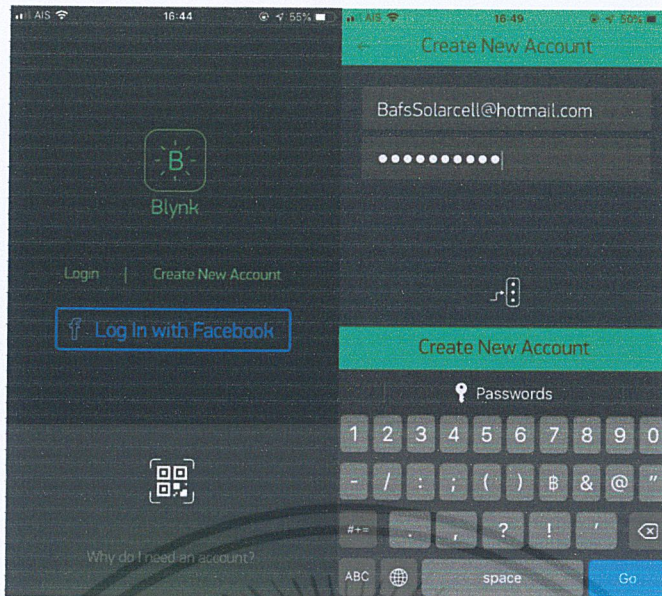
การส่งข้อมูลใน I2C จะมีฟังก์ชันที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฟังก์ชัน เนื่องจากการสื่อสารแบบ I2C เป็นแบบกึ่ง 2 ทาง การรับ-ส่งข้อมูลจะต้องรัดกุมเพื่อไม่ให้อุปกรณ์รับ-ส่งข้อมูลชนกันภายในสาย ดังนี้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ฟังก์ชัน `Wire.beginTransmission()` ใช้เริ่มการส่งข้อมูลไปยังอุปกรณ์ที่มี Address ที่กำหนด มีรายละเอียดการใช้งาน คือ `Wire.beginTransmission(address)`; ซึ่งมีพารามิเตอร์ตัวเดียว นั่นคือ `address` หมายเลขประจำตัวของอุปกรณ์ที่จะสื่อสารด้วยและไม่มีค่ากลับ
- ฟังก์ชัน `Wire.write()` ใช้ส่งข้อมูลขนาด 1 ไบต์ หรือ 8 บิตออกไป โดยก่อนจะใช้ฟังก์ชันนี้จะต้องใช้ `Wire.beginTransmission()` ก่อนฟังก์ชัน `Wire.write()` มีรูปแบบการใช้งาน นั่นคือ `Wire.write(data)`; ซึ่งมีพารามิเตอร์ตัวเดียว คือ `(byte) data` ข้อมูลที่ต้องการส่งขนาด 1 ไบต์ หรือ 8 บิตและไม่มีค่ากลับ
- ฟังก์ชัน `Wire.endTransmission()` ใช้จบการส่งข้อมูล โดยในกรณีนี้ ถ้า `sw==0` สั่งให้ส่ง 0 ไปที่ Arduino Mega 2560 หรือ `sw==1` สั่งให้ส่ง 1 ไปที่ Arduino Mega 2560 เช่นกัน การรับข้อมูลโดยปกติแล้วหากจะรับข้อมูลได้ต้องมีการส่งตำแหน่งของข้อมูลที่ต้องการออกไปก่อน จากนั้นจึงจะใช้คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการร้องขอข้อมูลเพื่ออ่านข้อมูลได้ ซึ่งฟังก์ชันที่เกี่ยวข้องกับการรับข้อมูลมีดังนี้
- ฟังก์ชัน `Wire.requestFrom()` ใช้ในการร้องขอข้อมูลไปยังอุปกรณ์ตัวลูกตาม Address และความยาวของข้อมูลตามที่กำหนด ซึ่งมีรูปแบบการใช้งานคือ `int Wire.requestFrom (byte address, int quantity)`; โดยมีพารามิเตอร์ `(byte) address` – หมายเลขประจำตัวของอุปกรณ์ที่จะขอข้อมูล และ `(int) quantity` – ความยาวของข้อมูลที่ต้องการร้องขอ มีหน่วยเป็นไบต์ และมีการตอบกลับเป็นความยาวของข้อมูลที่อุปกรณ์ตัวลูกส่งกลับมา

ในกรณีนี้เราใช้ `while loop` เช็คค่า เมื่อมีค่าส่งเข้ามา กำหนดตัวแปร `c` เป็นตัวรับค่า โดยจะรับมาทีละ 1 ไบต์ โดยเราต้องการนำมาต่อเป็นประโยคจึงนำไปเก็บไว้ใน `strNode` จากนั้นแปลงกลับเป็น `int` โดยใช้คำสั่ง `.toInt()` มาเก็บในตัวแปร `status` จากนั้นทำเงื่อนไข ถ้า `statusB==1` ให้ `led` ใน Blynk ติด และถ้า `statusB==0` ให้ `led` ใน Blynk ดับ

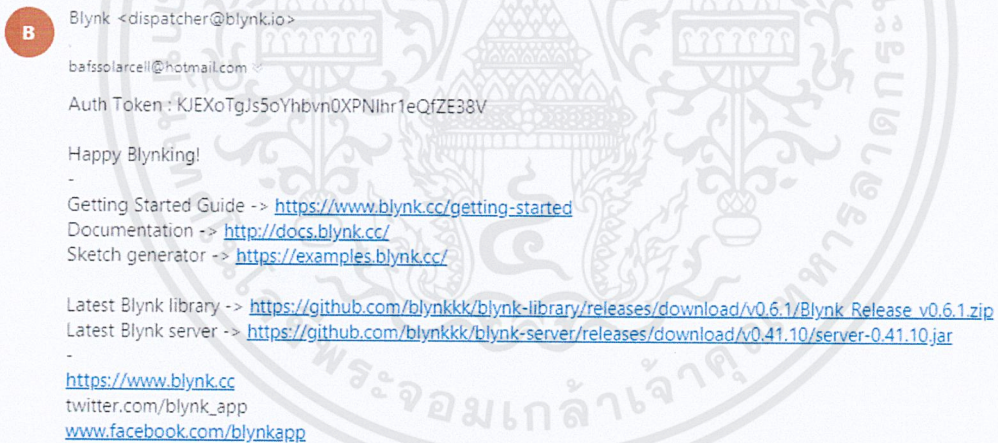
3.7 Blynk Application

ลงทะเบียนใช้งาน Blynk ได้จาก APP ที่ติดตั้งไว้แล้วในมือถือ ให้ท่านเปิด Blynk APP ขึ้นมาแล้วคลิกที่ “Create New Account” แล้วใส่อีเมลล์และรหัสผ่าน ระบบจะส่งรหัส TOKEN ไปให้ตามอีเมลล์ ดังรูปที่ 3.23

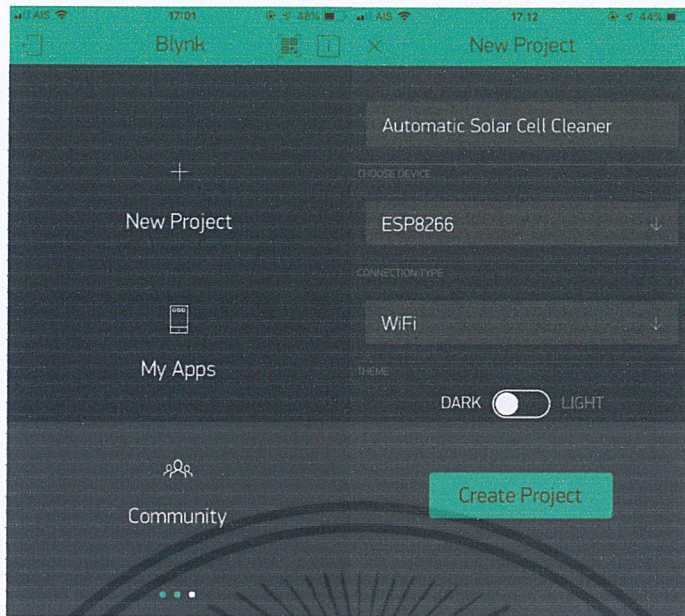
รูปที่ 3.23 การสร้างผู้ใช้งานใหม่

หลังจากที่สร้างโปรเจกต์เสร็จเรียบร้อยแล้ว เราจะได้รับรหัส TOKEN ที่ Blynk Server ส่งมาให้ Blynk Server จะรู้จักบอร์ดเราได้อาศัยรหัส TOKEN เป็นตัวอ้างอิง ดังรูปที่ 3.24

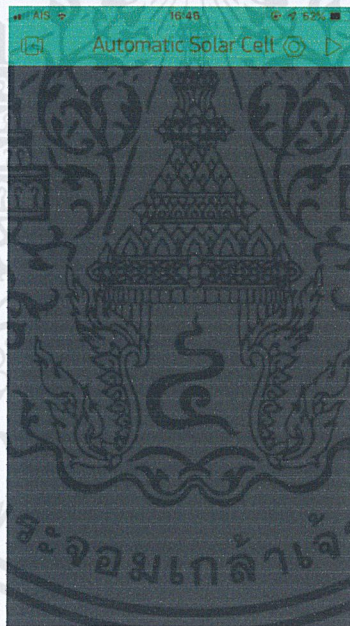

รูปที่ 3.24 อีเมลที่ได้รับจาก Blynk Server

ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการสร้างโปรเจกต์ใหม่ ให้คลิกที่ “New Project” แล้วใส่ชื่อ “Automatic Solar Cell Cleaner” แล้วเลือกประเภทของบอร์ด โดยใช้เชื่อมต่อกับ NodeMCU จึงเลือกเป็น “ESP8266” จากนั้นคลิกที่ปุ่ม “Create” จะเป็นสร้างโปรเจกต์ ดังรูปที่ 3.25 และเมื่อสร้างโปรเจกต์แล้ว จะเข้ามาพบกับหน้าว่างเปล่า สามารถใส่ widget เข้าไปได้ตามที่ต้องการ ดังรูปที่ 3.26

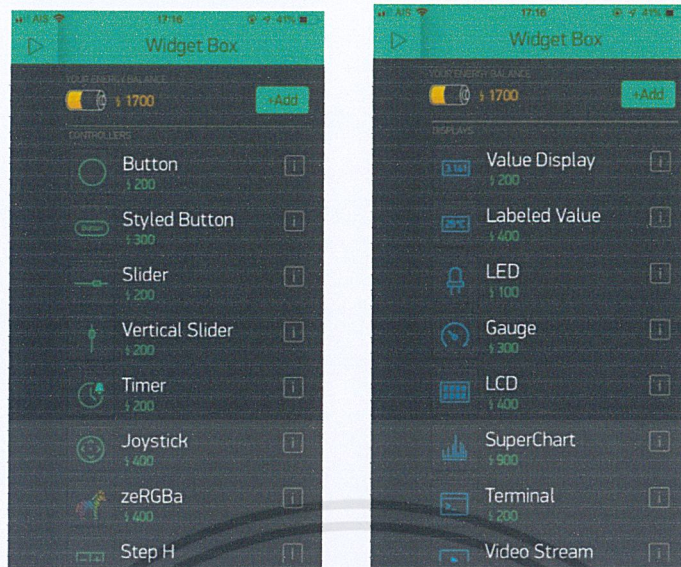

รูปที่ 3.25 การสร้างโปรเจคใหม่

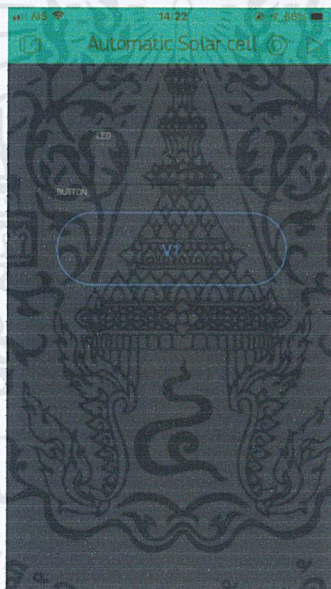

รูปที่ 3.26 หน้าต่างโปรเจค Automatic Solar Cell Cleaner

ต่อมาทำการเลือก Widget ที่ต้องการใช้งาน ได้แก่ Button เป็นปุ่ม ON-OFF และ LED เป็นตัวแสดงสถานะ ON-OFF ของเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ ดังรูปที่ 3.27 และเมื่อสร้าง widget ทั้งสองแล้ว จะได้หน้าต่างดังรูปที่ 3.28

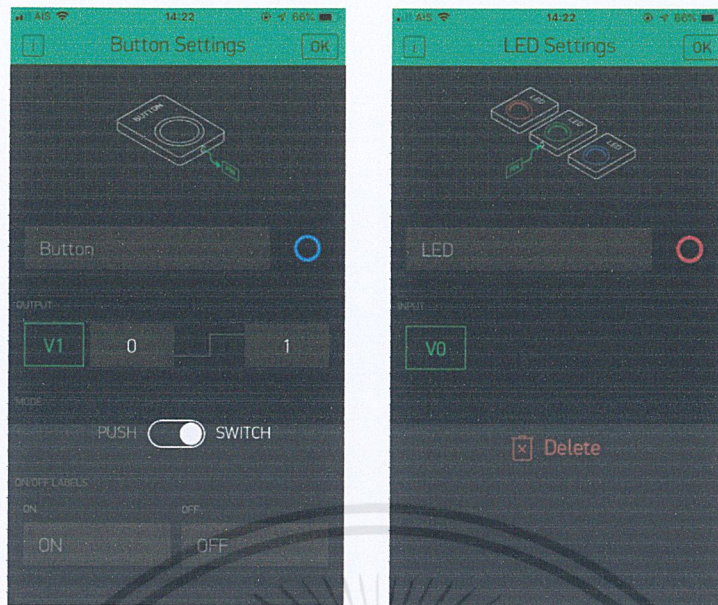

รูปที่ 3.27 Widget Box

รูปที่ 3.28 หน้าต่างโปรเจกต์หลังสร้าง Widget

ต่อมาเป็นการกำหนดขาของ output pin และ input pin ให้ตรงกับโค้ดที่เขียนใน Arduino IDE ในส่วนของ NodeMCU โดย Output pin -> V1 และ Input pin -> V0 แล้วจึงกด Run ที่อยู่บนมุมบนขวา ของหน้าต่างโปรเจกต์ ดังรูปที่ 3.29

รูปที่ 3.29 การตั้งค่า Widget

บทที่ 4

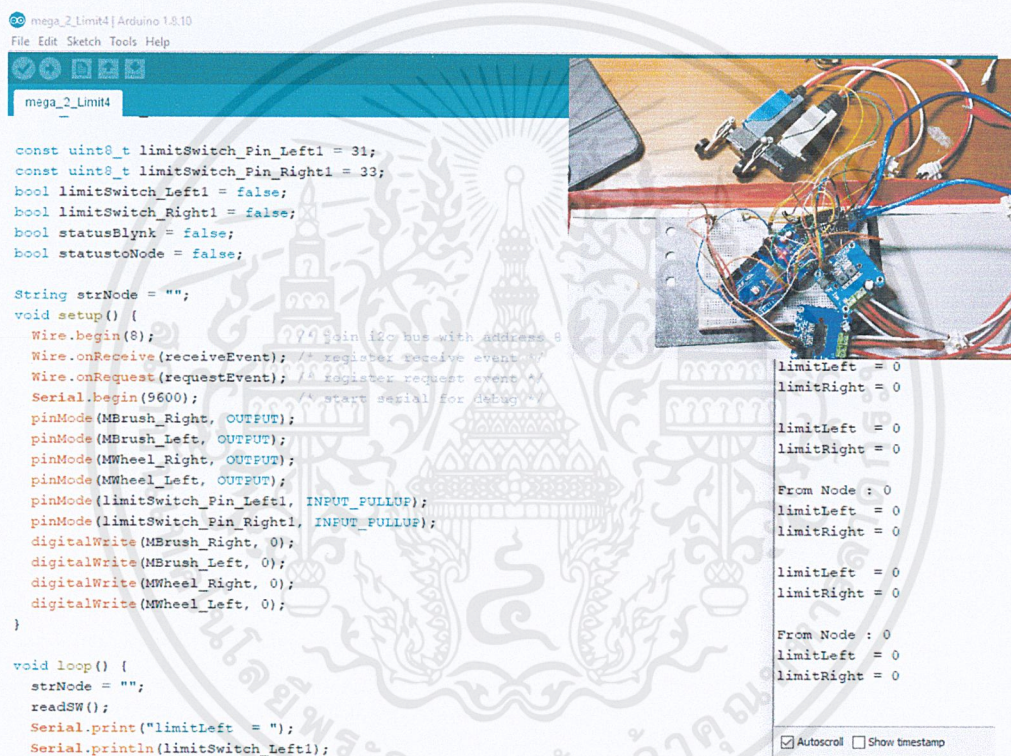
ผลการดำเนินงาน

4.1 กล่าวนำ

ในบทนี้จะกล่าวถึงผลการทดสอบเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติในแต่ละขั้นตอนตามลำดับ

4.2 ผลการทดสอบการรับค่าจาก limit switch

กรณีที่ 1 : ไม่กด limit switch

รูปที่ 4.1 กรณีไม่กด limit switch

กรณีศึกษาที่ 2: กด limit switch ด้านขวา

```

mega_2_Limit4 | Arduino 1.8.10
File Edit Sketch Tools Help
mega_2_Limit4
const uint8_t limitSwitch_Pin_Left1 = 31;
const uint8_t limitSwitch_Pin_Right1 = 33;
bool limitSwitch_Left1 = false;
bool limitSwitch_Right1 = false;
bool statusBlynk = false;
bool statusToNode = false;

String strNode = "";
void setup() {
  Wire.begin(8);
  Wire.onReceive(receiveEvent);
  Wire.onRequest(requestEvent);
  Serial.begin(9600);
  pinMode(MBrush_Right, OUTPUT);
  pinMode(MBrush_Left, OUTPUT);
  pinMode(MWheel_Right, OUTPUT);
  pinMode(MWheel_Left, OUTPUT);
  pinMode(limitSwitch_Pin_Left1, INPUT_PULLUP);
  pinMode(limitSwitch_Pin_Right1, INPUT_PULLUP);
  digitalWrite(MBrush_Right, 0);
  digitalWrite(MBrush_Left, 0);
  digitalWrite(MWheel_Right, 0);
  digitalWrite(MWheel_Left, 0);
}

void loop() {
  strNode = "";
  readSW();
  Serial.print("limitLeft = ");
  Serial.println(limitSwitch_Left1);
  Serial.print("limitRight = ");
  Serial.println(limitSwitch_Right1);
}
limitRight = 0
From Node : 0
limitLeft = 0
limitRight = 1
limitLeft = 0
limitRight = 1
From Node : 0
limitLeft = 0
limitRight = 1
limitLeft = 0
limitRight = 1
Autoscroll Show timestamp
  
```

รูปที่ 4.2 กรณีกด limit switch ด้านขวา

กรณีศึกษาที่ 3 : กด limit switch ด้านซ้าย

```

mega_2_Limit4 | Arduino 1.8.10
File Edit Sketch Tools Help
mega_2_Limit4
const uint8_t limitSwitch_Pin_Left1 = 31;
const uint8_t limitSwitch_Pin_Right1 = 33;
bool limitSwitch_Left1 = false;
bool limitSwitch_Right1 = false;
bool statusBlynk = false;
bool statusToNode = false;

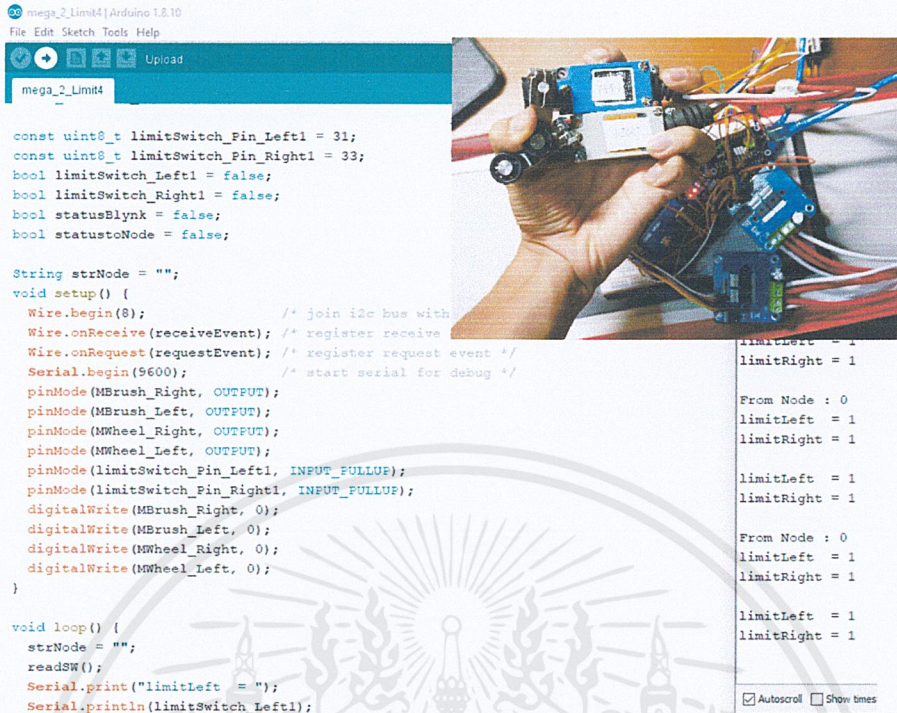
String strNode = "";
void setup() {
  Wire.begin(8);
  Wire.onReceive(receiveEvent);
  Wire.onRequest(requestEvent);
  Serial.begin(9600);
  pinMode(MBrush_Right, OUTPUT);
  pinMode(MBrush_Left, OUTPUT);
  pinMode(MWheel_Right, OUTPUT);
  pinMode(MWheel_Left, OUTPUT);
  pinMode(limitSwitch_Pin_Left1, INPUT_PULLUP);
  pinMode(limitSwitch_Pin_Right1, INPUT_PULLUP);
  digitalWrite(MBrush_Right, 0);
  digitalWrite(MBrush_Left, 0);
  digitalWrite(MWheel_Right, 0);
  digitalWrite(MWheel_Left, 0);
}

void loop() {
  strNode = "";
  readSW();
  Serial.print("limitLeft = ");
  Serial.println(limitSwitch_Left1);
}
limitRight = 0
limitLeft = 1
limitRight = 0
From Node : 0
limitLeft = 1
limitRight = 0
limitLeft = 1
limitRight = 0
From Node : 0
limitLeft = 1
limitRight = 0
Autoscroll Show timestamp
  
```

รูปที่ 4.3 กรณีกด limit switch ด้านซ้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

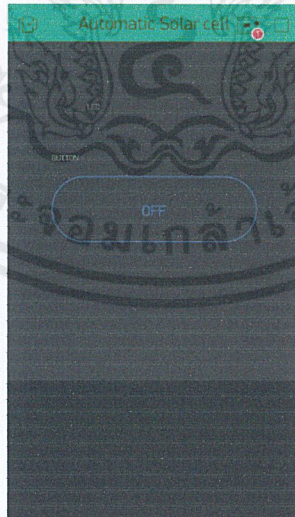
กรณีศึกษาที่ 4 : กด limit switch ด้านซ้าย และขวา

รูปที่ 4.4 กรณีกด limit switch ด้านซ้าย และขวา

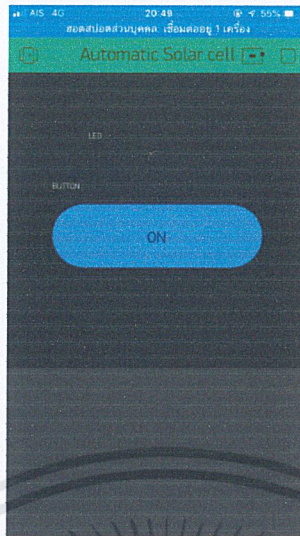
4.3 ผลการทดสอบการทำงานของ Blynk application

กรณีศึกษาที่ 1 : Blynk OFF

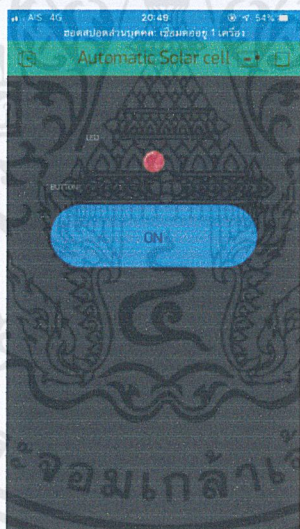
รูปที่ 4.5 กรณี Blynk OFF

กรณีที่ 2 : Blynk ON โดยที่ไม่ได้กด limit switch

รูปที่ 4.6 กรณี ON โดยไม่กด limit switch

กรณีที่ 3 : Blynk ON โดยที่กด limit switch

รูปที่ 4.7 กรณี ON โดยกด limit switch

4.4 ผลการทดสอบลำดับขั้นตอนการทำงาน และความถูกต้องของโปรแกรม

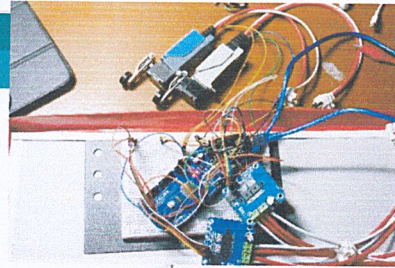
เมื่อการทดสอบทุกกรณีในหัวข้อ 4.4 ได้ทำการ ON จาก Blynk application ทั้งหมด

กรณีที่ 1 : ไม่กด limit switch

mega_2_Limit4

```
void loop() {  
  strNode = "";  
  readSW();  
  Serial.print("limitLeft = ");  
  Serial.println(limitSwitch_Left1);  
  Serial.print("limitRight = ");  
  Serial.println(limitSwitch_Right1);  
  Serial.println();  
  delay(200);  
  
  if (statusBlynk) {  
    statustoNode = true;  
    if (!limitSwitch_Left1 && limitSwitch_Right1)  
      startLeft();  
    if (limitSwitch_Left1 && !limitSwitch_Right1)  
      startRight();  
    if (limitSwitch_Left1 && limitSwitch_Right1)  
    {  
      toIndexLeft();  
      delay(500);  
      startLeft();  
    }  
    statustoNode = false;  
  }  
}
```



```
limitLeft = 0  
limitRight = 0  
  
limitLeft = 0  
limitRight = 0  
  
limitLeft = 0  
limitRight = 0  
  
limitLeft = 0  
limitRight = 0  
  
 Autoscroll  Show timestamp
```

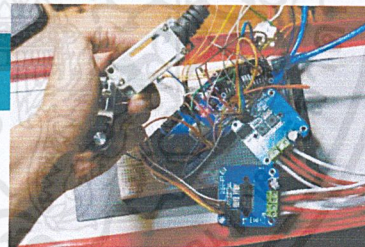
รูปที่ 4.8 กรณีไม่กด limit switch

กรณีที่ 2 : เริ่มต้นจากทางซ้ายสุด

mega_2_Limit4

```
void loop() {  
  strNode = "";  
  readSW();  
  Serial.print("limitLeft = ");  
  Serial.println(limitSwitch_Left1);  
  Serial.print("limitRight = ");  
  Serial.println(limitSwitch_Right1);  
  Serial.println();  
  delay(200);  
  
  if (statusBlynk) {  
    statustoNode = true;  
    if (!limitSwitch_Left1 && limitSwitch_Right1)  
      startLeft();  
    if (limitSwitch_Left1 && !limitSwitch_Right1)  
      startRight();  
    if (limitSwitch_Left1 && limitSwitch_Right1)  
    {  
      toIndexLeft();  
      delay(500);  
      startLeft();  
    }  
    statustoNode = false;  
  }  
}
```



```
limitLeft = 0  
limitRight = 0  
  
limitLeft = 0  
limitRight = 0  
  
limitLeft = 0  
limitRight = 0  
  
limitLeft = 0  
limitRight = 1  
  
Go right  
  
 Autoscroll  Show timestamp
```

รูปที่ 4.9 การเคลื่อนที่ไปทางขวา

```

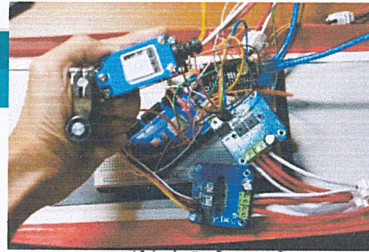
mega_2_Limit4 | Arduino 1.8.10
File Edit Sketch Tools Help

mega_2_Limit4
,

void loop() {
  strNode = "";
  readSW();
  Serial.print("limitLeft = ");
  Serial.println(limitSwitch_Left1);
  Serial.print("limitRight = ");
  Serial.println(limitSwitch_Right1);
  Serial.println();
  delay(200);

  if (statusBlynk) {
    statustoNode = true;
    if (!limitSwitch_Left1 && limitSwitch_Right1)
      startLeft();
    if (limitSwitch_Left1 && !limitSwitch_Right1)
      startRight();
    if (limitSwitch_Left1 && limitSwitch_Right1)
    {
      toIndexLeft();
      delay(500);
      startLeft();
    }
    statustoNode = false;
  }
}

```



```

limitLeft = 0
limitRight = 1

Go right

Stop

Go left

 Autoscroll  Show times

```

รูปที่ 4.10 การเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่จากขวาไปซ้าย

กรณีที่ 3 : เริ่มต้นจากทางซ้ายสุด

```

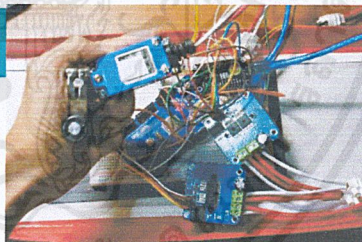
mega_2_Limit4 | Arduino 1.8.10
File Edit Sketch Tools Help

mega_2_Limit4
,

void loop() {
  strNode = "";
  readSW();
  Serial.print("limitLeft = ");
  Serial.println(limitSwitch_Left1);
  Serial.print("limitRight = ");
  Serial.println(limitSwitch_Right1);
  Serial.println();
  delay(200);

  if (statusBlynk) {
    statustoNode = true;
    if (!limitSwitch_Left1 && limitSwitch_Right1)
      startLeft();
    if (limitSwitch_Left1 && !limitSwitch_Right1)
      startRight();
    if (limitSwitch_Left1 && limitSwitch_Right1)
    {
      toIndexLeft();
      delay(500);
      startLeft();
    }
    statustoNode = false;
  }
}

```



```

limitLeft = 0
limitRight = 0

limitLeft = 0
limitRight = 0

limitLeft = 1
limitRight = 0

Go left

 Autoscroll  Show times

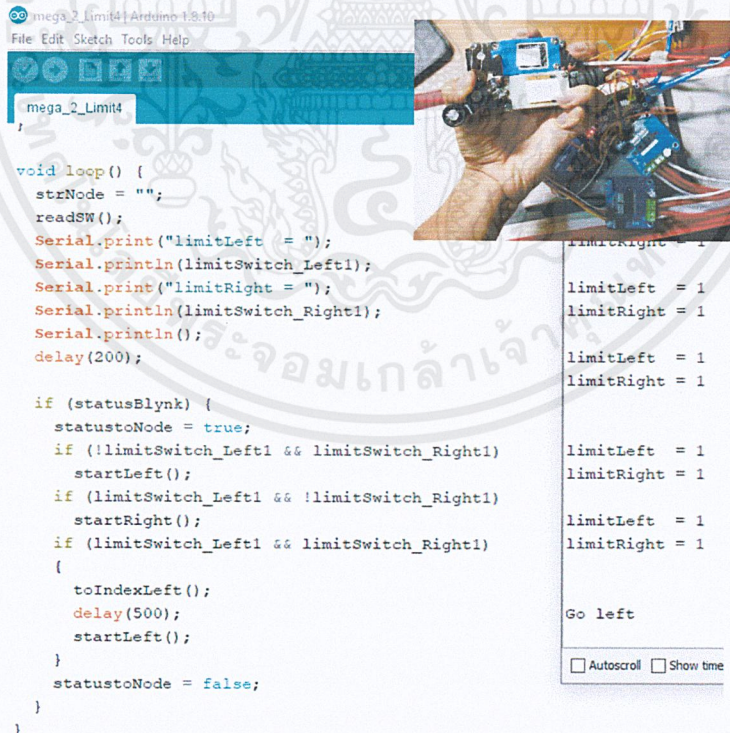
```

รูปที่ 4.11 การเคลื่อนที่ไปทางซ้าย

รูปที่ 4.12 การเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่จากซ้ายไปขวา

กรณีที่ 4 : ไม่เริ่มต้นจากทางใดทางหนึ่ง

รูปที่ 4.13 แสดงกรณีเกิด limit switch ด้านซ้าย และขวา

4.5 ผลการทดสอบการทำงานของโปรแกรม

ทำการทดสอบแต่ละขั้นตอนของการเคลื่อนที่ของอุปกรณ์ และแปร่งทำความสะอาด โดยจะสังเกตความถูกต้องของลำดับขั้นตอนการทำงาน

ตารางที่ 4.1 การทดสอบการทำงานของโปรแกรมโดยเริ่มต้นจากด้านซ้าย และเคลื่อนที่ทั้งหมด 1 รอบ

ครั้งที่	เริ่มจากซ้าย		ผลการทดสอบ
	LimitSwitch_Left	LimitSwitch_Right	
1	0	1	ถูกต้อง
	1	1	ถูกต้อง
	1	0	ถูกต้อง
	1	1	ถูกต้อง
	0	1	ถูกต้อง

ตารางที่ 4.2 การทดสอบการทำงานของโปรแกรมโดยเริ่มต้นจากด้านซ้าย และเคลื่อนที่ทั้งหมด 2 รอบ

ครั้งที่	เริ่มจากซ้าย		ผลการทดสอบ
	LimitSwitch_Left	LimitSwitch_Right	
2	0	1	ถูกต้อง
	1	1	ถูกต้อง
	1	0	ถูกต้อง
	1	1	ถูกต้อง
	0	1	ถูกต้อง
	0	1	ถูกต้อง
	1	1	ถูกต้อง
	1	0	ถูกต้อง
	1	1	ถูกต้อง
	0	1	ถูกต้อง

ตารางที่ 4.3 การทดสอบการทำงานของโปรแกรมโดยเริ่มต้นจากด้านขวา
และเคลื่อนที่ทั้งหมด 1 รอบ

ครั้งที่	เริ่มจากขวา		ผลการทดสอบ
	LimitSwitch_Left	LimitSwitch_Right	
3	1	0	ถูกต้อง
	1	1	ถูกต้อง
	0	1	ถูกต้อง
	1	1	ถูกต้อง
	1	0	ถูกต้อง

ตารางที่ 4.4 การทดสอบการทำงานของโปรแกรมโดยเริ่มต้นจากด้านขวา
และเคลื่อนที่ทั้งหมด 2 รอบ

ครั้งที่	เริ่มจากขวา		ผลการทดสอบ
	LimitSwitch_Left	LimitSwitch_Right	
4	1	0	ถูกต้อง
	1	1	ถูกต้อง
	0	1	ถูกต้อง
	1	1	ถูกต้อง
	1	0	ถูกต้อง
	1	0	ถูกต้อง
	1	1	ถูกต้อง
	0	1	ถูกต้อง
	1	1	ถูกต้อง
	1	0	ถูกต้อง

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินการสร้างเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติพบว่า เครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการรับพลังงานแสงอาทิตย์ของแผงโซลาร์เซลล์ก่อนการทำความสะอาด ลดอันตรายของเจ้าหน้าที่ และลดค่าใช้จ่ายได้เป็นอย่างดี การขับเคลื่อนเป็นไปอย่างมั่นคง วงจรสามารถทำงานได้ตามเงื่อนไขที่ตั้งไว้ ได้แก่ การเคลื่อนที่จากซ้ายไปขวา และจากขวาไปซ้าย เป็นไปตามเงื่อนไขของโปรแกรม เมื่อเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติไปถึงขอบแผงโซลาร์เซลล์ อีกด้านหนึ่ง ควบคุมโดยการส่งลอจิกของ limit switch ทั้งซ้ายและขวา ไปที่บอร์ด Arduino และเขียนโปรแกรมลง motor drive module เพื่อให้ไปสั่งการมอเตอร์ขับเคลื่อนทำความสะอาด และมอเตอร์ขับเคลื่อนด้วยขา PWM ที่มีช่วงสัญญาณ 0-255 เปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่เพื่อกลับมาจุดเริ่มต้นอีกครั้ง โดยสามารถสั่งเปิด-ปิดบนเครือข่าย WIFI ผ่าน Blynk Application บนสมาร์ตโฟน โดยที่ บอร์ด Arduino สามารถรับสัญญาณ WIFI ได้เนื่องจากใช้ NodeMCU เป็นตัวรับสัญญาณ และเชื่อมต่อกับ Arduino Mega 2560

5.2 ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไข

5.2.1 ปัญหาที่พบ

- 1) การสั่งอุปกรณ์ในรูปแบบบริษัทมีหลายขั้นตอน และล่าช้า
- 2) มีเวลาไม่เพียงพอต่อการศึกษาย่างละเอียดทั้งทางด้านการเขียนโปรแกรมลงบน บอร์ด Arduino และการขับเคลื่อน
- 3) ความรู้ด้านการออกแบบทางเครื่องกลไม่เพียงพอ

5.2.2 แนวทางการแก้ปัญหา

- 1) หมั่นฝึกฝนตนเองและพัฒนาตนเองให้มีความพร้อมอยู่เสมอ
- 2) ศึกษาวิธีการใช้งานโปรแกรมจากอินเทอร์เน็ต สอบถามเทคนิคในการใช้งานเพิ่มเติมและความรู้ต่าง ๆ จากพนักงานที่ปรึกษา หรือบุคลากรในบริษัท

5.3 ข้อเสนอแนะ

ในการออกแบบเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติ จำเป็นต้องรู้เงื่อนไขการทำงานของการเขียนโปรแกรมลงบนบอร์ด Arduino และต้องมีความรู้ทางเครื่องกล กลไกในการขับเคลื่อนของอุปกรณ์ มิเช่นนั้นจะไม่สามารถเป็นเครื่องทำความสะอาดแผงโซลาร์เซลล์อัตโนมัติที่สมบูรณ์แบบได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Arduino Mega Code

```
#include <Wire.h>

uint8_t MBrush_Right = 2;
uint8_t MBrush_Left = 3;
uint8_t MWheel_Right = 9;
uint8_t MWheel_Left = 10;
const uint8_t limitSwitch_Pin_Left1 = 31;
const uint8_t limitSwitch_Pin_Right1 = 33;
bool limitSwitch_Left1 = false;
bool limitSwitch_Right1 = false;
bool statusBlynk = false;
bool statustoNode = false;
String strNode = "";

void setup() {
  Wire.begin(8);          /* join i2c bus with address 8 */
  Wire.onReceive(receiveEvent); /* register receive event */
  Wire.onRequest(requestEvent); /* register request event */
  Serial.begin(9600);
  pinMode(MBrush_Right, OUTPUT);
  pinMode(MBrush_Left, OUTPUT);
  pinMode(MWheel_Right, OUTPUT);
  pinMode(MWheel_Left, OUTPUT);
  pinMode(limitSwitch_Pin_Left1, INPUT_PULLUP);
  pinMode(limitSwitch_Pin_Right1, INPUT_PULLUP);
  digitalWrite(MBrush_Right, 0);
  digitalWrite(MBrush_Left, 0);
  digitalWrite(MWheel_Right, 0);
  digitalWrite(MWheel_Left, 0);
}

void loop() {
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

strNode = "";
readSW();
Serial.print("limitLeft = ");
Serial.println(limitSwitch_Left1);
Serial.print("limitRight = ");
Serial.println(limitSwitch_Right1);
Serial.println();
delay(200);

```

```

if (statusBlynk) {
  statustoNode = true;
  if (!limitSwitch_Left1 && limitSwitch_Right1)
    startLeft();
  if (limitSwitch_Left1 && !limitSwitch_Right1)
    startRight();
  if (limitSwitch_Left1 && limitSwitch_Right1)
  {
    toIndexLeft();
    delay(500);
    startLeft();
  }
  statustoNode = false;
}
}

```

```

void readSW()
{
  limitSwitch_Left1 = digitalRead(limitSwitch_Pin_Left1);
  limitSwitch_Right1 = digitalRead(limitSwitch_Pin_Right1);
}

```

```

void toIndexLeft()

```

```

{
  analogWrite(MBrush_Left, 255);
  analogWrite(MWheel_Left, 255);
  Serial.println("Go left");
  delay(500);
  while (1)
  {
    readSW();
    if (!limitSwitch_Left1 && limitSwitch_Right1)
    {
      analogWrite(MBrush_Left, 0);
      analogWrite(MWheel_Left, 0);
      Serial.println("Stop");
      delay(500);
      break;
    }
  }
}

void toIndexRight()
{
  analogWrite(MBrush_Right, 255);
  analogWrite(MWheel_Right, 255);
  Serial.println("Go right");
  delay(500);
  while (1)
  {
    readSW();
    if (limitSwitch_Left1 && !limitSwitch_Right1)
    {
      analogWrite(MBrush_Right, 0);
      analogWrite(MWheel_Right, 0);
      Serial.println("Stop");
    }
  }
}

```

```

        delay(500);
        break;
    }
}
void startLeft()
{
    toIndexRight();
    toIndexLeft();
}
void startRight()
{
    toIndexLeft();
    toIndexRight();
}
void receiveEvent(int howMany)
{
    while (0 < Wire.available())
    {
        char c = Wire.read();
        strNode += c;
    }
    int as = strNode.toInt();
    if (as == 0)
        statusBlynk = false;
    if (as == 1)
        statusBlynk = true;
    Serial.println();
}
void requestEvent()
{
    if (statustoNode)

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

Wire.write("1");
if (!statusToNode)
Wire.write("0");
}

```

NodeMCU Code

```

#include <Wire.h>
#define BLYNK_PRINT Serial
#include <ESP8266WiFi.h>
#include <BlynkSimpleEsp8266.h>
char auth[] = "KJEXoTgJs5oYhbvn0XPNIhr1eQfZE38V";
char ssid[] = "SauSage";
char pass[] = "Panithi555";
int sw;
String strNode;
WidgetLED led(V0);

BLYNK_WRITE(V1) {
  sw = param.asInt();
  Serial.println(sw);
}

void setup() {
  Serial.begin(9600);
  Wire.begin(D1, D2);
  Blynk.begin(auth, ssid, pass);
  led.off();
}

void loop() {
  strNode = "";
  int statusB;
  Blynk.run();
}

```

```

if (sw == 0) {
    Wire.beginTransmission(8);
    Wire.write("0");
    Wire.endTransmission();
}
else if (sw == 1) {
    Wire.beginTransmission(8);
    Wire.write("1");
    Wire.endTransmission();
}

Wire.requestFrom(8, 13);
while (Wire.available()) {
    char c = Wire.read();
    strNode += c;
    statusB = strNode.toInt();
}

Serial.print("From Mega : ");
Serial.print(statusB);
Serial.println();
if (statusB == 1)
    led.on();
if (statusB == 0)
    led.off();
delay(500);
}

```


เอกสารอ้างอิง

- [1] ArduinoAll. 2559. “สอนใช้งาน Arduino สื่อสารส่งข้อมูลกันแบบ I2C Arduino 3 บอร์ด”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.arduinoall.com/article/242/42> (10 พฤศจิกายน 2562)
- [2] IOXhop. 2561. “บทที่ 7 การสื่อสารแบบอนุกรม”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.ioxhop.com/article/68/> (10 พฤศจิกายน 2562)
- [3] ThaiEasyElec. 2562. “บทความ Arduino คืออะไร ตอนที่1 แนะนำเพื่อนใหม่ที่ชื่อ Arduino”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.thaieasyelec.com/article-wiki/latest-blogs/what-is-arduino-ch1.html> (10 พฤศจิกายน 2562)
- [4] นายอานนท์ ฌ หนองคาย. 2558. “ESP8266 NodeMCU คืออะไร? และการติดตั้ง ESP8266 NodeMCU บนArduino IDE”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://embeddedsystem2558.wordpress.com/> (10 พฤศจิกายน 2562)
- [5] วิสิทธิ์ เวียงนาค. 2561. “ใส่ใจ 7. เตรียมความพร้อมก่อนการใช้ Blynk App”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://medium.com/@visitwnk/> (10 พฤศจิกายน 2562)
- [6] FON engineering. 2559. “สวิตช์จำกัดระยะ ลิมิตสวิตช์ (Limit Switch)”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.fonengineering.com/limit-switch/> (10 พฤศจิกายน 2562)
- [7] แบริงเซ็นเตอร์. 2556. “ตลับลูกปืนตุ๊กตา”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://bearingscenter.brandexdirectory.com/Store/ProductDetail/14479/12956> (10 พฤศจิกายน 2562)
- [8] LEONICS. 2561. “ความรู้เกี่ยวกับเซลล์แสงอาทิตย์”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.leonics.co.th/html/th/aboutpower/solar_knowledge.php (10 พฤศจิกายน 2562)
- [9] Editorial. 2561. “การทำงานของมอเตอร์ไฟตรงและการใช้งาน”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.inventor.in.th/home/การทำงานของมอเตอร์ไฟตรงและการใช้งาน> (10 พฤศจิกายน 2562)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล นายปณิธิ นิสสัยตรง
วัน เดือน ปีเกิด 15 กรกฎาคม 2541
ที่อยู่ 1068 ซ.เคหะร่มเกล้า 64 แขวงคลองสองต้นนุ่น เขตลาดกระบัง
กรุงเทพมหานคร 10520
E-mail panithi.nis@hotmail.com
โทรศัพท์ 064 7246999

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2556 - 2558 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
จังหวัดกรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. 2559 - ปัจจุบัน วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิศวกรรมการวัดคุม
ภาควิชาวิศวกรรมการวัดและควบคุม คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประสบการณ์

- นักศึกษาฝึกงาน แผนก Control Room & Maintenance
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
- นักศึกษาโครงการสหกิจศึกษา แผนก Control Room & Maintenance
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)